BESLUIT (EU) 2015/218 VAN DE COMMISSIE

van 7 mei 2014

betreffende de steunmaatregelen nrs. SA.29786 (ex N 633/2009), SA.33296 (11/N), SA.31891 (ex N553/10), N 241/09, N 160/10 en SA.30995 (ex N 25/10) die door Ierland zijn toegekend voor de herstructurering van Allied Irish Banks plc en EBS Building Society

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2014) 2638)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 108, lid 2, eerste alinea,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de hierboven genoemde artikelen te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken ([1]),

Overwegende hetgeen volgt:

1. PROCEDURE

(1) Allied Irish Banks, plc (AIB) en de EBS Building Society (EBS) hebben elk afzonderlijk staatssteun ontvangen, die bij de Commissie werd aangemeld in afzonderlijke procedures. EBS en AIB fuseerden op 1 juli 2011 (hierna „de Bank" genoemd) en de Commissie beoordeelde de aan de Bank toegekende steun in een afzonderlijke procedure. Daarom zijn er drie staatssteunprocedures met betrekking tot respectievelijk AIB, EBS en de gefuseerde entiteit.

1.1. AIB

(2) Bij beschikking van 12 mei 2009 keurde de Commissie tijdelijk ([2]) een kapitaalinjectie van 3,5 miljard EUR in AIB goed in de vorm van nieuwe preferente aandelen Tier 1-kernkapitaal, op basis van verschillende verbintenissen, onder meer dat binnen de zes maanden na de herkapitalisatie een herstructureringsplan zou worden ingediend.

(3) Na die eerste kapitaalinjectie dienden de Ierse autoriteiten een eerste herstructureringsplan voor AIB in op 13 november 2009, waarna een aantal brieven werden uitgewisseld. Op 4 mei 2010 dienden de Ierse autoriteiten een bijgewerkt herstructureringsplan in, waarna Ierland en de Commissie opnieuw een aantal brieven uitwisselden.

(4) Bij besluit van 21 december 2010 keurde de Commissie tijdelijk ([3]) een injectie van 9,8 miljard EUR reddingskapitaal goed in de vorm van gewone aandelen, in afwachting van de goedkeuring door de Commissie van een herzien herstructureringsplan waarin rekening zou worden gehouden met de verdere steun die aan AIB werd toegekend. De kapitaalinjectie moest in twee fasen plaatsvinden: i) 3,7 miljard EUR moest tegen 31 december 2010 worden geïnjecteerd, en ii) 6,1 miljard EUR moest in februari 2011 worden geïnjecteerd ([4]).

(5) Terwijl de eerste tranche van de goedgekeurde herkapitalisatie eind december 2010 door de Ierse Staat werd uitgekeerd, vond de tweede injectie die in februari 2011 was gepland, nooit plaats ([5]).

([1]) PB C 214 van 7.8.2010, blz. 3.
([2]) Beschikking van de Commissie betreffende steunmaatregel N 241/09, Herkapitalisatie van Allied Irish Banks door de Ierse Staat (PB C 223 van 16.9.2009, blz. 2).
([3]) Besluit van de Commissie in zaak N 553/10, Tweede noodherkapitalisatie ten gunste van Allied Irish Banks plc (PB C 76 van 10.3.2011, blz. 4).
([4]) De brutokapitaalinjecties bedroegen respectievelijk 3,9 miljard EUR en 6,3 miljard EUR, elk met inbegrip van 0,2 miljard EUR aan vergoedingen die door AIB aan de Ierse regering werden terugbetaald.
([5]) In het besluit van de Commissie werd de herkapitalisatie als reddingsmaatregel gedurende zes maanden toegestaan, mits er een bijgewerkt herstructureringsplan werd ingediend. De tweede tranche van de herkapitalisatie werd niet in februari uitgekeerd.

1.2. EBS

(6) Bij besluit van 2 juni 2010 ([6]) stond de Commissie tijdelijk een herkapitalisatie van EBS toe bij wijze van noodhulp, mits de Commissie een herstructureringsplan zou goedkeuren. De Ierse autoriteiten dienden het plan in op 31 mei 2010.

(7) Op 11 oktober 2010 besloot de Commissie de procedure van artikel 108, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie in te leiden met betrekking tot het herstructureringsplan voor EBS dat door Ierland was ingediend (hierna „het inleidingsbesluit" genoemd) ([7]), omdat de Commissie twijfels had omtrent de verenigbaarheid van dat herstructureringsplan en de bijbehorende steunmaatregelen met de interne markt in het licht van de mededeling van de Commissie betreffende het herstel van de levensvatbaarheid en de beoordeling van de herstructureringsmaatregelen in de financiële sector in de huidige crisis met inachtneming van de staatssteunregels ([8]) (hierna „de herstructureringsmededeling" genoemd).

(8) De Commissie ontving opmerkingen van EBS en twee andere belanghebbenden.

(9) In juli 2011 fuseerde EBS met AIB en werd zij een volledig geïntegreerde dochteronderneming van de Bank. EBS hield bijgevolg op te bestaan als een op zichzelf staande instelling. Bijgevolg werd het inleidingsbesluit, dat betrekking had op EBS als een op zichzelf staande instelling, zonder voorwerp en besloot de Commissie de procedure niet voort te zetten.

1.3. GEZAMENLIJKE PROCEDURE

(10) Op 31 maart 2011 kondigde de Ierse minister van Financiën aan dat het Ierse bankwezen zou worden geherstructureerd rond twee pijlerbanken, Bank of Ireland en AIB ([9]). Hij kondigde tevens aan dat EBS in het kader daarvan in AIB zou worden opgeslorpt om die tweede pijlerinstelling te vormen.

(11) Bij besluit van 15 juli 2011 ([10]) keurde de Commissie een gecombineerd reddingspakket voor de Bank goed van bijna 13,1 miljard EUR, mits een herstructureringsplan voor de Bank zou worden goedgekeurd waarin met de verdere verstrekte steun rekening zou worden gehouden.

(12) Op 28 september 2012 diende Ierland een herstructureringsplan voor de Bank in ([11]).

(13) Tussen oktober 2012 en maart 2014 wisselden de Commissie en de Ierse autoriteiten regelmatig informatie uit. De Commissie verzocht herhaaldelijk om informatie en Ierland diende een aantal aanvullende opmerkingen in ([12]).

2. **FEITEN**

2.1. BESCHRIJVING VAN DE BEGUNSTIGDEN

2.1.1. **AIB**

(14) Een gedetailleerde beschrijving van AIB wordt gegeven in deel II.1 van de beschikking van de Commissie van 12 mei 2009 betreffende de eerste herkapitalisatie van de Bank ([13]). Hieronder volgt een korte samenvatting.

(15) In de jaren vóór de financiële crisis was AIB een gediversifieerde groep op het gebied van financiële dienstverlening, die particulieren en ondernemingen een volledig gamma bankdiensten aanbood. In 2008 had zij een balanstotaal van 182 miljard EUR. Zij was een van de twee grootste banken in Ierland en had marktaandelen van ongeveer 35 % van de zichtrekeningen van particulieren, 27 % van de hypotheekleningen, 46 % van de spaarproducten en 41 % van de zichtrekeningen van kmo's.

([6]) Besluit van de Commissie in zaak N160/10, Herkapitalisatie van EBS (PB C 217 van 11.8.2010, blz. 2).
([7]) Besluit van de Commissie in zaak C25/10 (ex-N 212/10), Herstructurering van Educational Building Society (PB C 300 van 6.11.2010, blz. 17).
([8]) PB C 195 van 19.8.2009, blz. 9.
([9]) In april 2012 werd besloten dat Permanent TSB actief moest blijven als de derde binnenlandse kredietgever naast AIB en Bank of Ireland.
([10]) Besluit van de Commissie in zaak SA.33296, Noodherkapitalisatie ten gunste van de gefuseerde entiteit Educational Building Society/Allied Irish Banks plc (PB C 268 van 10.9.2011, blz. 3).
([11]) Het plan werd geregistreerd onder zaaknummer SA.29786.
([12]) De belangrijkste aanvullende bijdragen werden ingediend op 10 en 11 januari 2014, 13 februari 2014 en 20 en 27 maart 2014 en betroffen financiële prognoses.
([13]) Zie voetnoot 2.

(16) Vóór de financiële crisis breidde AIB snel uit, vooral door nieuwe leningen aan de Ierse vastgoedmarkt en een sterke afhankelijkheid van wholesalefinanciering. Bij het uitbreken van de wereldwijde financiële crisis, waardoor de Ierse economie en vooral de Ierse vastgoedmarkt bijzonder hard getroffen werden, bleek dat het businessmodel van AIB kwetsbaar was en werd staatssteun onvermijdelijk.

(17) In juli 2011 werd AIB gefuseerd met EBS.

2.1.2. **EBS**

(18) Een gedetailleerde beschrijving van EBS wordt gegeven in deel 2.1.2 van het besluit van de Commissie van 15 juli 2011 betreffende de noodherkapitalisatie van EBS/AIB ([14]). In de onderstaande overwegingen wordt een korte samenvatting gegeven.

(19) In de jaren vóór de financiële crisis was EBS de grootste bouwmaatschappij van Ierland en de op zeven na grootste financiële instelling in Ierland; zij bezat in 2009 activa voor in totaal 21,5 miljard EUR. Bouwmaatschappijen zijn onderlinge maatschappijen die geen aandeelhouders hebben maar in plaats daarvan eigendom zijn van hun leden, die ook hun klanten zijn. Hun doelstelling is het verzamelen van deposito's en het verstrekken van leningen. De winsten worden gebruikt om de leden gunstige rentetarieven aan te bieden, of om reserves op te bouwen.

(20) EBS bood haar leden traditionele bankproducten voor particulieren aan (spaarproducten en hypotheekleningen) in overeenstemming met haar doel als bouwmaatschappij. Zij had ook een thesaurieafdeling die zakelijke klanten, professionele ondernemingen en kredietunies op maat gesneden diensten aanbood. Vanaf 2005 breidde EBS haar activiteiten uit naar leningen voor zakelijk vastgoed en bouwde zij in dat segment een significante leningenportefeuille op. EBS leed algemeen onder de recessie van de Ierse economie en vooral onder de instorting van de prijzen van zakelijk vastgoed. EBS kreeg geleidelijk steeds moeilijker toegang tot financiering en door enorme waardeverminderingen op haar portefeuilles zakelijke leningen en hypotheekleningen daalde het kapitaal van EBS.

(21) EBS is een volle dochteronderneming van AIB sinds 1 juli 2011. Zij biedt voornamelijk hypotheekleningen en depositodiensten op de Ierse markt aan. EBS blijft werken onder haar eigen merknaam.

2.1.3. **De Bank (fusie van AIB en EBS)**

(22) Bij de PCAR/PLAR-exercities ([15]), die in het kader van het economisch aanpassingsprogramma voor Ierland (hierna „het Programma" genoemd) ([16]) plaatsvonden en waarvan de resultaten op 31 maart 2011 werden bekendgemaakt, werd voor AIB een kapitaalbehoefte van 13,3 miljard EUR vastgesteld en voor EBS een kapitaalbehoefte van 1,5 miljard EUR (voor beide instellingen zijn in dat cijfer kernkapitaal ([17]) en voorwaardelijk kapitaal ([18]) gecombineerd).

(23) In het kader van het Programma moesten de deelnemende kredietinstellingen herkapitalisatieplannen opstellen om te voldoen aan de extra kapitaalbehoefte die in de PCAR/PLAR was vastgesteld en de vereiste hoeveelheid kapitaal moest tegen eind juli 2011 beschikbaar zijn.

(24) Op 31 maart 2011 kondigde de Ierse minister van Financiën de herstructurering van de volledige Ierse banksector aan. Er werd besloten AIB en EBS te fuseren: de aldus nieuw opgerichte Bank moest een pijlerbank worden in het hervormde Ierse bankenlandschap.

(25) Op 26 mei 2011 ondertekenden de minister, AIB en EBS een overeenkomst, op grond waarvan AIB EBS overnam (nadat zij tot particuliere vennootschap zou zijn omgevormd en mits alle vereiste wettelijke goedkeuringen zouden zijn verkregen). Op grond van die overeenkomst is EBS een volledige dochteronderneming en wordt zij volledig door AIB ondersteund, terwijl zij onder de merknaam EBS blijft werken. Door de fusie van de twee entiteiten was EBS niet langer een onderlinge maatschappij en werd zij omgevormd tot een bank met volledige vergunning, waarna AIB haar aandelen voor een nominale vergoeding verwierf. Nadat de toezichthoudende autoriteit de concentratie op 27 juni 2011 had goedgekeurd, werd de fusie op 1 juli 2011 voltooid.

([14]) Zie voetnoot 10.
([15]) Prudential Capital Assessment Review en Prudential Liquidity Assessment Review. Nader beschreven in de overwegingen 25 tot en met 31 van het besluit in zaak SA.33296.
([16]) Het economische aanpassingsprogramma voor Ierland werd formeel overeengekomen in december 2010. Het omvatte een gezamenlijk financieringspakket van 85 miljard EUR en bestreek de periode 2010-2013.
([17]) Kapitaalinstrumenten die voldoen aan de eisen van de artikelen 28, 29 en 31 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1).
([18]) Voorwaardelijk kapitaal is schuld die bij bepaalde triggergebeurtenissen in aandelen wordt omgezet.

(26) Met ingang van 15 juli 2011 was 99,8 % van de aandelen van de Bank in handen van de Ierse Staat.

(27) De Bank positioneert zich in de markt als een bank met een volledig gamma diensten, die zich in de eerste plaats op Ierland richt en een ruim gamma bankproducten en -diensten aanbiedt via een uitgebreid distributienetwerk. De bank heeft een beperkte aanwezigheid in het buitenland in Groot-Brittannië. In de tweede helft van 2012 begon AIB haar interne structuur te organiseren volgens een model waarin de klant centraler staat, bestaande uit de volgende hoofdsegmenten: de binnenlandse kernbank, AIB Verenigd Koninkrijk (AIB UK) en Financial Solutions Group (FSG). De rapportage over die nieuwe segmenten begon in 2013.

(28) De binnenlandse *kernbank* werkt via diverse kanalen, waaronder 274 kantoren ([19]). Het kantorennetwerk wordt momenteel geherstructureerd, waarbij momenteel een aantal kantoren wordt gesloten. De Bank verricht ook bankdiensten via de nationale postkantoren. EBS wordt beheerd binnen de structuur van de binnenlandse kernbank. Zij behoudt haar eigen bankvergunning en is actief als een afzonderlijke dochteronderneming met een eigen merknaam en een eigen kantorennetwerk. Zij richt zich op hypotheekleningen en deposito's.

(29) *AIB UK* is actief in Groot-Brittannië en Noord-Ierland. In Groot-Brittannië is de Bank actief onder de handelsbenaming Allied Irish Bank (GB) en biedt zij een volledige bancaire dienstverlening aan via 20 volwaardige kantoren en via onlinebanking. De belangrijkste doelmarkten zijn de kmo's. Onder de merknaam Allied Irish Bank (GB) Savings Direct verricht de Bank ook depositodiensten ([20]). In Noord-Ierland is AIB UK actief onder de handelsbenaming First Trust Bank via 32 kantoren. Zij biedt een volwaardige bancaire dienstverlening voor bedrijven en particulieren aan.

(30) De *Financial Solutions Group* werd in 2012 in het leven geroepen om kmo's en particuliere klanten die het moeilijk hebben om de verbintenissen van hun lening na te komen, bij te staan en het plan voor de afstoting van activa van de Bank uit te voeren.

(31) Vandaag is de Bank een van de drie grote binnenlandse banken in Ierland, samen met Bank of Ireland en Permanent TSB. De totale activa van de Bank bedroegen op 31 december 2013 118 miljard EUR, terwijl de totale activa van Bank of Ireland op die datum 132 miljard EUR bedroegen en die van Permanent TSB 38 miljard EUR. De Bank is een gediversifieerde financiëledienstengroep, die een volledig gamma particuliere en zakelijke bankdiensten aanbiedt, met de klemtoon op de Ierse markt voor retailbanking. De Bank is sterk aanwezig in het kmo-segment.

Tabel 1

De Bank — geselecteerde financiële gegevens 2013

	31.12.2013
Totaal activa (EUR)	118 miljard
Leningen aan en vorderingen op klanten (EUR)	66 miljard
Exploitatiewinst/verlies vóór voorzieningen (EUR)	0,445 miljard
Deposito's (EUR)	66 miljard
Verhouding leningen/deposito's (%)	100 %
Risicogewogen activa (EUR)	62 miljard

([19]) 200 kantoren voor AIB en 74 kantoren voor EBS in december 2013.
([20]) In februari 2011 werden de klantendeposito's die voorheen in handen waren van Anglo Irish Bank, overgedragen aan Allied Irish Bank (GB), die nu depositodiensten verricht voor ongeveer 60 000 klanten op de massamarkt in Groot-Brittanië.

	31.12.2013
Tier 1-kernkapitaalratio (%)	14,3 %
Totaal aantal werknemers (voltijdsequivalent)	11 431

Bron: herstructureringsplan van de Bank, september 2012; jaarverslag AIB 2013.

Tabel 2

De positie van de Bank op de markten kmo's, particulieren, hypotheekleningen en spaarproducten

(in %)

	Marktaandelen
Hoofdzichtrekeningen kmo's	40
Hoofdzichtrekeningen particulieren	37
Hypotheekleningen — uitstaande saldi	31
Spaarmarkt (AIB en EBS gecombineerd)	40

Bron: aanvullende opmerkingen van maart 2014; marktaandelen hebben betrekking op december 2013.

2.2. DE MOEILIJKHEDEN VAN AIB EN EBS

(32) AIB had staatssteun nodig ten gevolge van de effecten van de wereldwijde financiële crisis, in combinatie met de buitensporige groei van AIB, haar sterke afhankelijkheid van wholesalefinanciering, haar blootstelling aan de Ierse vastgoedmarkt en ontoereikend risicobeheer.

(33) In de jaren vóór de financiële crisis besloot AIB om gelijke tred te houden met de ongekende groei van de Ierse economie en de Ierse vastgoedsector. In absolute termen stegen de vastgoed- en bouwleningen van AIB met 336 % tussen 2002 en 2006, en steeg haar blootstelling aan die sector van 19 % in 2002 tot 36 % in 2008. Omdat AIB naar meer volume streefde en er geen financieringsbeperkingen waren, nam zij buitensporige risico's qua blootstelling (d.w.z. concentratie in de vastgoed- en bouwsector), maar ook qua typen aangeboden hypotheekleningen (d.w.z. trackerhypotheken ([21])).

(34) Door de verslechtering van de Ierse vastgoedmarkt, de daaropvolgende dalingen van de vastgoedprijzen en de recessie van de Ierse economie vanaf 2008 verslechterde de activakwaliteit van AIB aanzienlijk en moest zij grote waardeverminderingen boeken op haar leningenportefeuille, waardoor de kapitaalbuffer van de bank daalde.

(35) Om haar snelle expansie te financieren, verhoogde de bank haar afhankelijkheid van wholesalefinanciering van ongeveer 35 % in 2004 tot 42 % in 2006, terwijl de verhouding leningen/deposito's verhoogde van 101 % in 2002 tot 157 % in 2007.

(36) Na de instorting van Lehman Brothers Holdings Inc. in september 2008 had AIB door de wereldwijde onrust op de financiële markten (net als de andere Ierse banken) beperkte toegang tot financiering en kon zij niet langer haar normale activiteiten voortzetten. De Staat kwam daarom in een eerste stap tussen met het verstrekken van financieringsgaranties. Doordat de kosten van financiering stegen (d.w.z. hoge prijszetting van deposito's en garantievergoedingen) en de basisrentevoet van de Europese Centrale Bank (ECB) beduidend daalde ([22]), leidden de trackerhypotheken van AIB (ongeveer 45 % de portefeuille hypotheekleningen van AIB in 2011) ertoe dat de nettorentemarge voor de Bank aanzienlijk daalde.

([21]) Trackerhypotheken zijn een type hypotheekleningen met een variabel rentetarief. Het rentetarief van de hypotheeklening volgt de basisrentevoet van de Europese Centrale Bank met daarboven een vaste marge.
([22]) In mei 2009 daalde de ECB-rentevoet, die in juli 2008 op 4,25 % stond, tot 1 %.

(37) Door de materiële verslechtering van haar financiële positie moest AIB deelnemen aan alle ondersteuningsmaatregelen die door de Ierse Staat werden genomen om de financiële stabiliteit van het land te vrijwaren. Naast de staatsgaranties ontving AIB kapitaalinjecties van de Staat en kon zij activa overdragen aan het National Asset Management Agency (NAMA) ([23]) om haar balans op te schonen.

(38) De financiële crisis had op dezelfde manier gevolgen voor de financiële positie van EBS, vooral door de scherpe daling van de waarde van het vastgoed in Ierland. Vóór de financiële crisis had EBS een aanzienlijke portefeuille opgebouwd in het segment van de leningen voor zakelijk vastgoed.

(39) EBS moest grote waardeverminderingen boeken op haar portefeuilles zakelijke en hypotheekleningen. EBS kreeg geleidelijk steeds slechter toegang tot financiering en was uiteindelijk volledig daarvan afgesloten. Door haar kwetsbare positie moest EBS bijgevolg een beroep doen op de steunmaatregelen van de Staat. EBS had financieringsgaranties, activaoverdrachten aan het NAMA en kapitaalinjecties nodig.

2.3. DE STEUNMAATREGELEN

(40) Omdat AIB en EBS in moeilijkheden verkeerden, moest de Staat aanzienlijke steun verlenen aan AIB en EBS afzonderlijk, en aan de Bank (de gefuseerde entiteit).

(41) AIB en EBS kregen elk afzonderlijk garanties voor passiva in het kader van de regeling inzake financiële steun aan kredietinstellingen (Credit Institutions Financial Support Scheme, hierna „de CIFS-regeling" genoemd) ([24]) respectievelijk de regeling inzake garanties voor bepaalde passiva (Eligible Liability Guarantee Scheme, hierna „de ELG-regeling" genoemd) ([25]), en ondersteuning van probleemactiva door de overdracht van slechte activa aan het NAMA.

(42) Daarnaast ontvangen AIB en EBS herhaaldelijk kapitaalsteun ([26]).

(43) Daarnaast verleende de Staat garanties voor de noodliquiditeitssteun die door de Centrale Bank van Ierland werd verleend.

(44) De Bank bleef van de ELG-regeling profiteren en werd in juli 2011 geherkapitaliseerd ([27]) door een plaatsing van aandelen, een kapitaalinbreng ([28]) en contingent capital notes.

(45) De herkapitalisatiemaatregelen van de Bank (daaronder begrepen de preferente aandelen en de voorwaardelijke kapitaalinstrumenten) belopen in totaal 20,775 miljard EUR. Als gevolg van de verschillende kapitaalinjecties is 99,8 % van de gewone aandelen via de National Pensioen Reserve Fund Commission (NPRFC) in handen van de Ierse Staat.

(46) Daarnaast heeft de NPRFC ook preferente aandelen ten belope van 3,5 miljard EUR in handen, die oorspronkelijk in 2009 in AIB waren geïnjecteerd en door de Commissie waren goedgekeurd bij het besluit in zaak N 241/09 ([29]). De Bank kan vrij beslissen of zij die aandelen aflost of terugkoopt. Vanaf mei 2014 (d.w.z. vijf jaar na de injectie) zal een verhoging van 25 % op die aandelen worden toegepast en zal aflossing plaatsvinden tegen 125 % van de nominale waarde.

([23]) Zie de beschikking van de Commissie in zaak N 725/09, Oprichting van een National Asset Management Agency (NAMA) (PB C 94 van 14.4.2010, blz. 10).
([24]) Zie de beschikking van de Commissie in zaak NN 48/08, GaranTieregeling voor banken in Ierland (PB C 312 van 6.12.2008, blz. 2).
([25]) Zie het besluit van de Commissie in zaak N 349/09, Regeling inzake bepaalde passiva van kredietinstellingen (PB C 72 van 20.3.2010, blz. 6), en de verlengingen daarvan.
([26]) AIB: besluit van de Commissie in zaak N 241/09 en besluit van de Commissie in zaak SA.31891 (N 533/10).
EBS: besluit van de Commissie in zaak N 160/10.
([27]) Zie voetnoot 10.
([28]) De kapitaalinbreng van de minister van Financiën en de National Pension Reserve Fund Commission (NPRFC) bedroeg 6,1 miljard EUR. Er werden geen nieuwe aandelen uitgegeven en er werd geen vergoeding gegeven in ruil voor die kapitaalinbreng.
([29]) Beschreven in de overwegingen 18 tot en met 33 van het besluit in zaak N 241/09.

(47) In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van alle steunmaatregelen die ten gunste van AIB, EBS en de Bank (de gefuseerde entiteit) zijn genomen.

Tabel 3

Overzicht van de steunmaatregelen die ten gunste van AIB, EBS en de Bank (gefuseerde entiteit AIB/EBS) zijn genomen

(de goedgekeurde bedragen en de werkelijk toegekende bedragen verschillen in sommige gevallen)

	Soort maatregel	Bedrag (in miljard EUR)	Vergoeding
	Maatregelen ten gunste van AIB (afzonderlijk)		
a	Garanties in het kader van de CIFS-regeling (bedrag van de gegarandeerde verplichtingen)	tot 133	Volgens de CIFS-regeling
b	Garanties in het kader van de ELG-regeling (bedrag van de gegarandeerde verplichtingen)	tot 62,5	Volgens de ELG-regeling
c	Ondersteuning van probleemactiva — overdrachten aan het NAMA	20,4 *(geraamd steunbedrag = 1,6)* [1]	n.v.t. — gemiddelde korting bedroeg ongeveer 56 %
d	Herkapitalisatie in de vorm van preferente aandelen, mei 2009	3,5	8 % per jaar of gewone aandelen in de plaats
e	Herkapitalisatie in de vorm van nieuw aandelenkapitaal, december 2010	3,7	
f	Staatsgarantie op noodliquiditeitsbijstand tot en met Q2 2011	[5-15] (*)	
	Maatregelen ten gunste van EBS		
g	Garanties in het kader van de CIFS-regeling (bedrag van de gegarandeerde verplichtingen)	tot 14,4	Volgens de CIFS-regeling
h	Garanties in het kader van de ELG-regeling (bedrag van de gegarandeerde verplichtingen)	tot 8,0	Volgens de ELG-regeling
i	Ondersteuning van probleemactiva — overdrachten aan het NAMA	0,9 *(geraamd steunbedrag = 0,1)* [1]	n.v.t. — gemiddelde korting bedroeg ongeveer 57 %
j	Herkapitalisatie in de vorm van speciale investeringsaandelen, mei en december 2010	0,625	Kan worden vergoed door de uitbetaling van een dividend indien er voldoende uitkeerbare reserves zijn
k	Herkapitalisatie via een rechtstreekse subsidie in de vorm van een promesse, december 2010	0,250	Niet afzonderlijk vergoed
l	Staatsgarantie op noodliquiditeitsbijstand	[0-5]	

	Soort maatregel	Bedrag (in miljard EUR)	Vergoeding
	Maatregelen ten gunste van de Bank (de gefuseerde entiteit)		
m	Herkapitalisatie in de vorm van gewone aandelen („plaatsing"), juli 2011	5,0	
n	Herkapitalisatie in de vorm van contingent capital notes, juli 2011	1,6	Vast wettelijk rentetarief van 10 % per jaar
o	Herkapitalisatie in de vorm van een kapitaalinbreng, juli 2011	6,1	Geen vergoeding
	Gecombineerde totale herkapitalisatie (d + e + j + k + m + n + o)	**20,775**	

Bron: Ierse autoriteiten en herstructureringsplannen voor AIB en EBS en de Bank.

([1]) De steunbedragen in verband met probleemactiva ten gevolge van waardeverminderingen voor AIB en EBS zijn geraamde bedragen, omdat de laatste tranches van aan het NAMA overgedragen activa nog door de Commissie moeten worden goedgekeurd. Die ramingen zijn gebaseerd op informatie die Ierland op 14 februari 2013 heeft meegedeeld.

(*) Zakengeheim.

2.4. DE INDIVIDUELE HERSTRUCTURERINGSPLANNEN

(48) In november 2009 dienden de Ierse autoriteiten een eerste herstructureringsplan voor AIB in, waarin eerste voorstellen waren opgenomen om AIB opnieuw levensvatbaar te maken. In mei 2010 diende Ierland een aangepaste versie van het plan in, waarin onder meer in verdere afstotingen was voorzien (de dochterondernemingen van AIB in Polen, het Verenigd Koninkrijk en de VS) om te voldoen aan de nieuwe wettelijke minimumkapitaalvereisten, die in maart 2010 door de financiële toezichthouder in het kader van de PCAR waren aangekondigd.

(49) Het herstructureringsplan voor EBS, dat op 31 mei 2010 werd ingediend, voorzag in een interne herstructurering van EBS om haar levensvatbaar te maken, in combinatie met een snelle verkoop aan een derde partij. Volgens dat plan zou EBS uit het segment van de hypotheekleningen voor zakelijk vastgoed stappen en haar activiteiten opnieuw toespitsen op spaarproducten en hypotheekleningen voor particulieren. EBS zou minder beroep doen op wholesalefinanciering (op korte termijn) en zich in plaats daarvan toespitsen op deposito's van particulieren.

2.5. HERSTRUCTURERINGSMAATREGELEN DIE REEDS DOOR DE BANK TEN UITVOER ZIJN GELEGD (AIB EN EBS GEFUSEERD)

(50) De Bank heeft al een ruime reeks herstructureringsmaatregelen ten uitvoer gelegd vóór de indiening van de definitieve versie van het herstructureringsplan, teneinde de doelstellingen van levensvatbaarheid op lange termijn, eigen inbreng en lastenverdeling te bereiken. Die maatregelen omvatten afstotingen van activiteiten, afstotingen van activa, passivabeheerexercities ([30]) en kostenbesparingen, als volgt ([31]):

— *afstotingen van activiteiten* die 3,3 miljard EUR aan Tier 1-kernkapitaal hebben opgeleverd:

9/2010	verkoop van Goodbody Stockbrokers
11/2010	verkoop van de deelneming van 23,9 % in M&T Corporation
2/2011	overdracht van 9 miljard EUR deposito's van Anglo Irish Banks aan AIB

([30]) Passivabeheerexercities: terugkoop of omzetting van achtergestelde schuld in kapitaalinstrumenten (Tier 1-kernkapitaal), gewoonlijk met korting. Die exercities konden ook de vorm aannemen van een vermindering van de nominale waarde van de schuld of een vroegtijdige aflossing voor een andere dan de nominale waarde.

([31]) Situatie op 30 juni 2013.

4/2011	verkoop van de deelneming van 70,36 % in het Poolse BZWBK
4/2011	verkoop van de deelneming van 50,00 % in het Poolse BZWBK Asset Management
5/2011	verkoop van de deelneming van 49,99 % in de Bulgaarse American Credit Bank
8/2011	verkoop van AIB International Financial Services
8/2011	verkoop van AIB Jersey Trust
1/2012	AIB kondigt het besluit aan de gemeenschappelijke onderneming met Aviva Life Holdings Ireland Ltd te beëindigen
4/2012	AIB kondigt het besluit aan de activiteiten op Man en Jersey stop te zetten
4/2012	verkoop van afdelingen van AIB Baltics
6/2012	verkoop van AIB Investment Managers
8/2012	verkoop van belangen in Poolse vastgoedfondsen

— *overdrachten van activa* van 21,3 miljard EUR aan NAMA;

— *afstotingen van activa* die uit de PLAR 2011 voortvloeien van 20,5 miljard EUR (voltooid);

— *passivabeheerexercities/terugkoop van schuld* uitgevoerd in respectievelijk 2009, 2010 en 2011, wat 5,4 miljard EUR aan Tier 1-kernkapitaal bijdroeg:

6/2009	terugkoop hybride Tier 1-kapitaal + kapitaalinbreng van 1,1 miljard EUR
3/2010	terugkoop Tier 2-obligaties + kapitaalinbreng van 0,4 miljard EUR
1/2011	terugkoop Tier 2-obligaties + kapitaalinbreng van 1,5 miljard EUR
7/2011	terugkoop Tier 1- en Tier 2-obligaties + kapitaalinbreng van 2,1 miljard EUR
6/2010-2/2011	reeksen van terugkoop van Tier 1- en Tier 2-obligaties van EBS + kapitaalinbreng van 0,3 miljard EUR

— *sluiting van kantoren* (68 in Ierland, 22 EBS-vestigingen, 22 kantoren van AIB in het Verenigd Koninkrijk);

— *programma voor vroegtijdige pensionering en vrijwillige afvloeiing:* een vermindering van ongeveer 2 877 VTE ([32]) op 31 december 2013, waarna nog een verdere inkrimping van het personeelsbestand is gepland;

— *volledige vervanging van de functies van de raad van bestuur en het hogere management* (ten opzichte van het profiel vóór september 2008);

— *heroriëntatie van de activiteiten* op Ierland, met een aanbod van bankdiensten voor particulieren en ondernemingen.

2.6. HET HERSTRUCTURERINGSPLAN VOOR DE BANK (AIB EN EBS GEFUSEERD)

(51) Op 28 september 2012 dienden de Ierse autoriteiten een herstructureringsplan voor de Bank in voor de periode van 2012 tot en met 2015. De Ierse autoriteiten wijzigden dat plan herhaaldelijk en vulden het herhaaldelijk aan en de herstructureringsperiode die uiteindelijk werd vastgesteld, omvat ook de jaren 2014 tot en met 2017.

(52) De Ierse autoriteiten dienden een basisscenario in, een alternatief basisscenario op basis van voorzichtigere aannames en een negatief scenario, om aan te tonen dat de Bank levensvatbaar op lange termijn kan zijn.

([32]) Voltijdsequivalent.

(53) Het is de bedoeling dat de Bank na afloop van de herstructureringsperiode opnieuw een solide, winstgevende en goed gefinancierde instelling is met gezonde kapitaalratio's en een traditioneler bedrijfsmodel. Het plan omvat een bedrijfsstrategie om de Bank te positioneren als een kleinere bank met volledige dienstverlening, en niet langer als de internationaal gediversifieerde financiëledienstengroep die zij vóór de crisis was. De werkingsstructuur van de Bank is gebaseerd op drie hoekstenen — de binnenlandse kernbank, AIB UK (de afdeling Verenigd Koninkrijk omvat de afdelingen in Groot-Brittanië en Noord-Ierland), en de Financial Solutions Group, die in 2012 werd opgericht.

(54) De belangrijkste factoren om de Bank opnieuw levensvatbaar te maken, zijn:

a) de heroriëntatie van de Bank in een kleinere bank met een beter financieringsprofiel, die zich in de eerste plaats op Ierland richt;

b) betere winstgevendheidsgraad door verbetering van de nettorentemarge, kostenbesparingen en beduidend lagere waardeverminderingen;

c) een solide kapitaalbuffer.

2.6.1. **Het basisscenario**

2.6.1.1. *Macro-economische aannames en belangrijkste financiële prognoses*

(55) In het basisscenario wordt ervan uitgegaan dat het bruto binnenlands product (bbp) in Ierland in 2014 zal groeien met 2,2 % en in 2015, 2016 en 2017 nog sneller zal groeien respectievelijk met 2,8 %, 3,2 % en 3,2 %. In het Verenigd Koninkrijk zal het bbp in 2014 naar verwachting groeien met 1,9 %, 2,1 % in 2015, 2,5 % in 2016 en 2,5 % in 2017.

(56) De werkgelegenheid zal naar verwachting in de loop van de herstructureringsperiode verbeteren, met een verwachte groei van 0,8 % in 2014, 1,5 % in 2015, 2 % in 2016 en 2 % in 2017.

(57) De vastgoedmarkt en de bouwsector zullen naar verwachting opleven na zeer lage bedrijvigheid. Verwacht wordt dat de huizenprijzen in 2014 zullen stijgen met 3 %, in 2015 met 3 %, in 2016 met 2,5 % en in 2017 met 2,5 %.

(58) Het herstructureringsplan van de Bank leidt tot de volgende financiële prognoses in het basisscenario:

Tabel 4

De financiële resultaten van de Bank en de financiële prognoses van het basisscenario

Belangrijkste financiële indicatoren	2012 Wer-kelijk	2013 Wer-kelijk	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
— **Kapitaal en risicogewogen activa („RWA's")**						
— Tier 1-kernkapitaalratio (CT1 of CET1) (%)	15,2 %	14,3 %	[10-20 %]	[10-20 %]	[10-20 %]	[10-20 %]
— Kapitaalbuffer (miljoen EUR) tegenover 8 % CT1/CET1	5 133	3 934	[0-5 000]	[5 000-10 000]	[5 000-10 000]	[5 000-10 000]
— RWA's (miljoen EUR)	71 417	62 395	[55 000-65 000]	[55 000-65 000]	[55 000-65 000]	[55 000-65 000]
— **Winstgevendheid**						
— Nettorentemarge — met uitsluiting ELG (%)	1,22 %	1,37 %	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]

Belangrijkste financiële indicatoren	2012 Wer-kelijk	2013 Wer-kelijk	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
— Verhouding kosten/inkomsten	123 %	77 %	[60-70 %]	[50-60 %]	[45-55 %]	[45-55 %]
— Winst na belastingen (miljoen EUR)	(3 557)	(1 597)	[0-750]	[0-750]	[250-1 250]	[250-1 250]
— Rendement op vermogen (1)	– 37,0 %	– 21,5 %	[0,5-10 %]	[0,5-10 %]	[5-15 %]	[5-15 %]
— **Financiering**						
— Verhouding leningen/deposito's	115 %	100 %	[95-120 %]	[95-120 %]	[95-120 %]	[95-120 %]
— Afhankelijkheid ECB (% van totale passiva (2))	20 %	12 %	[10-20 %]	[< 10 %]	[< 10 %]	[< 10 %]
— **Overige**						
— Bruto leningen en voorschotten aan klanten (miljoen EUR)	89 872	82 851	[70 000-80 000]	[65 000-75 000]	[65 000-75 000]	[65 000-75 000]
— Totaal activa (miljoen EUR)	122 501	117 734	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]
— VTE (aantal)	13 429	11 431	[10 000-15 000]	[8 000-13 000]	[8 000-13 000]	[8 000-13 000]

Bron: herstructureringsplan van de Bank en aanvullende informatie van 10 januari 2014, jaarverslag 2013 van AIB.
(1) Rendement op vermogen omvat preferente aandelen in gemiddeld eigen vermogen.
(2) Met uitsluiting van eigen vermogen.

2.6.1.2. *Belangrijkste factoren om de Bank opnieuw levensvatbaar te maken*

i) Een kleinere op het binnenland gerichte bank met een beter financieringsprofiel

(59) Door een *beduidende* afstoting van niet-essentiële activa (33) wil de Bank een materieel kleinere instelling worden in vergelijking met de periode die aan de financiële crisis voorafging. De Bank heeft haar vermogenspositie al in belangrijke mate versterkt via de afstoting van een aantal van haar activiteiten, de afstoting van activa en de overdracht van activa in verband met „eigendom met hoog risico" aan het NAMA (21,3 miljard EUR), waardoor zij haar balanstotaal beduidend heeft kunnen verminderen. De totale activa van de AIB-groep zijn gedaald van 136,7 miljard EUR eind 2011 tot 117,7 miljard EUR op 31 december 2013 (een daling van 14 %) (34).

(60) Dit belangrijke *programma* voor bufferversterking en inkrimping dat door de Bank ten uitvoer wordt gelegd, heeft in combinatie met een groeiend bestand klantendeposito's (vanaf 2011) ertoe bijgedragen dat de Bank een beter financieringsprofiel heeft. Het aandeel van de klantendeposito's in de totale financieringsbronnen (d.w.z. de totale passiva (35)) steeg van 49,7 % eind 2011 tot 61,2 % eind 2013, terwijl de verhouding leningen/deposito's daalde van 138 % eind 2011 tot ongeveer 100 % op 31 december 2013.

(33) De in de PLAR 2011 vastgelegde doelstellingen op het gebied van bufferversterking van 20,5 miljard EUR zijn bereikt.
(34) De verlaging is zelfs nog groter — namelijk 38 % — als naar de cijfers van 2009 wordt gekeken, vóór de fusie van AIB en EBS, toen de totale activa van AIB en EBS respectievelijk 174,3 miljard EUR en 21,5 miljard EUR beliepen.
(35) Met uitsluiting van eigen vermogen.

(61) Tijdens de *herstructureringsperiode* wil de Bank het aandeel van de klantendeposito's in de totale financieringsbronnen (d.w.z. de totale passiva) verder verhogen, terwijl het aandeel van de ECB-financiering naar verwachting in de loop van de periode van het herstructureringsplan beduidend zal dalen van 20 % in 2012 naar [< 10 %] in 2017 (d.w.z. een daling van 15-25 miljard EUR), als gevolg van een combinatie van lagere verwachte leningvolumes ([36]), aflossingen van NAMA-obligaties ([37]) en hogere deposito's van banken.

(62) De *Bank krijgt* geleidelijk opnieuw toegang tot de wholesalemarkt. In januari en september 2013 gaf de Bank twee door hypotheekleningen gedekte obligaties uit van elk 500 miljoen EUR. In oktober 2013 gaf de Bank een kredietkaartsecuritisatie uit voor 500 miljoen EUR, wat een primeur was voor een Ierse bank. In november 2013 kon de Bank volledig zonder garantie een schuld op drie jaar plaatsen voor 500 miljoen EUR. Dit was de eerste niet-gegarandeerde schuldtransactie van de Bank sinds 2009. In maart 2014 gaf de Bank een obligatie uit met een looptijd van zeven jaar, met door activa gedekte effecten als onderliggende waarde, voor 500 miljoen EUR. Dit is de benchmarkobligatie met de langste looptijd van AIB sinds 2007.

(63) Wat de *geraamde* liquiditeitsratio's betreft, raamt de Bank, rekening houdend met de in deze fase beschikbare informatie over de samenstelling van de liquiditeitsdekkingsratio die op het niveau van de Europese Unie nog in de fase van de raadpleging is ([38]), dat de liquiditeitsdekkingsratio tijdens de herstructureringsperiode ruim boven de minimumvereisten ligt (zie tabel 5).

Tabel 5

Liquiditeitsratio's van de Bank

(in %)

Liquiditeitsratio's	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Liquiditeitsdekkingsratio	[75-150]	[75-170]	[75-170]	[75-170]
Minimale liquiditeitsdekkingsratio opgenomen in Verordening (EU) nr. 575/2013		60	70	80
Nettostabielefinancieringsratio	[70-120]	[70-120]	[70-120]	[70-120]

Bron: herstructureringsplan van de Bank.

ii) Een betere winstgevendheidsgraad

(64) Volgens de *prognoses* van de Bank zal zij in 2014 opnieuw winstgevend worden, met een winstprognose na belastingen van [0-750] miljoen EUR, die in 2017 [250-1 250] miljoen EUR zal bereiken. Het rendement op vermogen zal naar verwachting [0,5-10 %] bedragen in 2014 en [5-15 %] in 2017. Dit zal op de volgende manier worden bereikt.

(65) Om te *beginnen* zijn in het herstructureringsplan verschillende maatregelen opgenomen om het herstel van de nettorentemarge, met uitsluiting van de ELG-kosten, tot stand te brengen, van 1,22 % in 2012 naar [1,5-2,25 %] in 2017. Die maatregelen omvatten nieuwe leningen van [20-30] miljard EUR van 2014 tot 2017 tegen hogere rentetarieven, verdere verbetering in de prijszetting van backbook ([39])-leningen en een verdere verlaging van de kosten van depositoproducten tot 2015 (zie tabel 6). Voorts zal het aandeel van activa met lage opbrengst (d.w.z. trackerhypotheken en NAMA-obligaties) ten opzichte van de totale activa van de Bank volgens de ramingen over de herstructureringsperiode dalen van [20-30 %] in 2014 tot [10-20 %] in 2017 ten gevolge van de aflossing van de NAMA-obligaties en de afschrijving van de portefeuille trackerhypotheken waarvoor geen nieuwe leningen zijn gepland.

([36]) De inkrimping van de leningenportefeuille vloeit voort uit afwaarderingen en aflossingen, die momenteel samen hoger zijn dan de nieuwe productie.

([37]) Obligaties die het NAMA uitgeeft in ruil voor de (slechte) activa die het van de deelnemende kredietinstellingen heeft overgenomen. Het NAMA betaalt de aankoopprijs van de activa die het overneemt, met name door de uitgifte van bevoorrechte schuldtitels/obligaties met Staatsgarantie voor 95 % van de aankoopprijs en de uitgifte van achtergestelde schuldtitels (zonder Staatsgarantie) voor 5 %.

([38]) In de geraamde liquiditeitsdekkingsratio's is met de NAMA-obligaties die de Bank in handen heeft, rekening gehouden als liquide activa van hoge kwaliteit, zoals door de Europese Bankautoriteit is voorgesteld in haar verslag over liquiditeitsmaatregelen van december 2013. De definitieve samenstelling van de nettostabielefinancieringsratio zal in de toekomst worden besproken.

([39]) Bestaande leningenportefeuille in vergelijking met nieuwe productie.

Tabel 6

Geraamde evolutie van de gemiddelde opbrengsten van activa en passiva van de Bank

(in %)

Gemiddelde opbrengst	2013 Werkelijk	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Gemiddelde opbrengst — Nieuwe leningen	[3-7]	[3-7]	[3-7]	[3-7]	[3-7]
Gemiddelde opbrengst — Backbookleningen	[2-5]	[2-5]	[2-5]	[2-5]	[2-5]
Gemiddelde opbrengst — Totaal leningen	**2,74**	[2-6]	[2-6]	[2-6]	[2-6]
Gemiddelde opbrengst — Deposito's (daaronder begrepen lopende rekeningen)	**– 1,54**	[– 0,5 tot – 2,5]	[– 0,5 tot – 2,5]	[– 0,5 tot – 2,5]	[– 0,5 tot – 2,5]

Bron: herstructureringsplan van de Bank en aanvullende informatie van 20 maart 2014.

(66) Ten tweede zal door de stopzetting van de ELG-regeling op 28 maart 2013 de nettorentemarge na ELG-kosten verbeteren, omdat er minder garantievergoedingen aan de Staat zullen moeten worden betaald. Die bedroegen in 2012 0,4 miljoen EUR en zullen volgens ramingen in 2017 nog slechts 8 miljoen EUR bedragen.

(67) Ten derde is de Bank van plan, om duurzame exploitatiewinsten vóór voorzieningen te bereiken, om haar exploitatiekosten verder te verlagen van 1,8 miljard EUR in 2012 tot [1,0-1,5] miljard EUR in 2015 en tot [1,0-1,5] miljard EUR in 2017. De twee belangrijkste initiatieven om die verlaging te realiseren, zijn de regeling inzake pensionering en vrijwillige afvloeiing en de herziening van de lonen en voordelen die in 2012 werd aangekondigd. De Bank is van plan haar personeelsbestand in te krimpen met respectievelijk [20-40 %] tegen 2015 en [20-40 %] in 2017 ten opzichte van 2012, wat neerkomt op een totale daling van het aantal personeelsleden met [2 000 tot 5 000] personeelsleden.

(68) Wat ten slotte de exploitatiewinst na voorzieningen en vóór buitengewone kosten betreft, plant de Bank een scherpe daling van de waardeverminderingen op leningen, van 2,5 miljard EUR in 2012 tot [0-0,5] miljard EUR in 2014 en [0-0,5] miljard EUR in 2017, omdat in het plan wordt uitgegaan van een economisch herstel in Ierland. AIB verwacht dat er door dit herstel minder nieuwe leningen niet zullen worden terugbetaald. Het voorzieningenplan voorziet ook in doeltreffendere kredietbeheeractiviteiten, wat tot uiting komt in de oprichting van de Financial Solution Groep en de tenuitvoerlegging van de strategie om het probleem van hypotheekleningen met achterstallen op te lossen ([40]). De bedoeling van die activiteiten is de leningen van de Bank beter te innen en haar herstructurering doeltreffend te maken, waardoor meer leningen toch nog worden terugbetaald.

iii) Handhaving van een solide kapitaalbuffer

(69) De Bank verwacht in de herstructureringsperiode een solide kapitaalbuffer te handhaven door meer winsten in te houden en minder risicogewogen activa te hebben. De Bank is van plan haar winsten te verhogen door middel van de in de overwegingen 65 tot en met 68 beschreven maatregelen, en die dan volledig in te houden. De risicogewogen activa zullen naar verwachting dalen met ongeveer [5-10] miljard EUR van 2013 tot 2016, voornamelijk als resultaat van de voortgezette inkrimping van de leningenportefeuille (daaronder begrepen afwaarderingen, geherstructureerde dubieuze leningen en afschrijvingen van leningen), nieuwe behandeling van uitgestelde belastingvorderingen ([41]) en de geplande invoering van a) een interneratingbenadering van de leningenportefeuille van EBS, en b) bijgewerkte interneratingmodellen voor de leningenportefeuille van AIB.

(70) Voorts verstrekten de Ierse autoriteiten informatie dat de Centrale Bank van Ierland in de nabije toekomst het wettelijke minimumkapitaalvereiste ([42]) verder zal verlagen van 10,5 % tot […] %, waardoor de kapitaalbuffer van de Bank in 2014 zal stijgen met [0-5] miljard EUR, in een voorts ongewijzigde situatie. De doelstelling van 10,5 % die de Centrale Bank van Ierland in het kader van de PCAR-exercitie in november 2010 had vastgelegd, zal derhalve niet langer van toepassing zijn.

([40]) De Bank startte in 2012 de strategie om het probleem van hypotheekleningen met achterstallen op te lossen, nadat met de Ierse regering en de Centrale Bank van Ierland overleg was gepleegd over de manieren waarop dit probleem zou kunnen worden opgelost. In het kader van die strategie biedt de Bank klanten met hypotheekleningen nieuwe opties voor uitstel aan. De strategie wordt nu volledig ten uitvoer gelegd en meer dan 300 gespecialiseerde personeelsleden houden zich bezig met klanten met een hypotheeklening die in financiële moeilijkheden verkeren.

([41]) Met ingang van 1 januari 2014 volgens de voorschriften van Bazel III.

([42]) Voor de toepassing van dit besluit wordt onder „wettelijk minimumkapitaal" het kapitaal verstaan dat door de Centrale Bank van Ierland voor de Ierse banken wordt vereist.

(71) Rekening houdend met een wettelijk minimumkapitaalvereiste van 8 % Tier 1-kernkapitaal („CET 1") over de hele periode, wordt de kapitaalbuffer van de Bank geraamd op [0-5] miljard EUR in 2014 en ongeveer [5-10] miljard EUR in 2017. Met een kapitaaldrempel van 5,5 % ([43]) zou de kapitaalbuffer in 2014 [5-10] miljard EUR bedragen.

(72) Daarnaast heeft de Bank voorwaardelijke kapitaalinstrumenten („CoCo's") ([44]) ten belope van 1,6 miljard EUR, die zo nodig in gewone aandelen zouden kunnen worden geconverteerd. Rekening houdend met de CoCo's zou de kapitaalbuffer in 2014 uitkomen op [5-10] miljard EUR met een wettelijk minimumkapitaalvereiste van 8 % en [5-10] miljard EUR met een kapitaaldrempel van 5,5 %.

(73) De voor de CET1 in de overwegingen 71 en 72 verstrekte cijfers omvatten de passende geleidelijke aftrek van uitgestelde belastingvorderingen ([45]). De opgenomen uitgestelde belastingvorderingen van de Bank, die voortvloeien uit ongebruikte fiscale verliezen, belopen op 31 december 2013 3,9 miljard EUR.

2.6.2. **Het alternatieve basisscenario**

(74) Op 11 februari 2014 diende de Bank bij de Commissie een alternatief basisscenario in, dat gebaseerd is op voorzichtigere aannames in vergelijking met het basisscenario. De voorzichtigere aannames betroffen de ontwikkeling van de risicogewogen activa, de resultaten van de balansbeoordeling ([46]), het volume van nieuwe leningen, een verschillende financieringsmix, hogere financieringskosten en hogere voorzieningslasten, dit alles samengevat in tabel 7. De macro-economische aannames die aan dit alternatieve basisscenario ten grondslag liggen, zijn dezelfde als die welke ten grondslag liggen aan het basisscenario dat in de overwegingen 55 en 56 is beschreven.

Tabel 7

Alternatief basisscenario: belangrijkste veranderingen in de aannames in vergelijking met het basisscenario

Variabele	Alternatief basisscenario (wijziging in vergelijking met het basisscenario)
Risicogewogen activa	Omvat de resultaten van de balansbeoordeling en houdt om prudentiële redenen geen rekening met het effect van de geplande invoering van zowel nieuwe als bijgewerkte interneratingmodellen, omdat die nog door de Centrale Bank van Ierland moeten worden goedgekeurd ([1]). Ten gevolge van die twee wijzigingen stijgen de risicogewogen activa met [3-8] miljard EUR, [3-8] miljard EUR, [3-8] miljard EUR en [3-8] miljard EUR, in vergelijking met het basisscenario voor de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017.
Voorzieningen voor waardeverminderingen op leningen	Omvat volledig de resultaten van de balansbeoordeling. Bij de balansbeoordeling werd een aanvullende behoefte aan voorzieningen vastgesteld van 1,1 miljard EUR, waarvan slechts […] miljard EUR in het basisscenario tot uiting kwamen. Dit betekent dat de voorzieningen in het alternatieve basisscenario in 2013 […] miljard EUR hoger zijn dan in het basisscenario en een meer lineaire daling ten opzichte van het niveau van vóór de crisis weerspiegelen. Dit impliceerde een aanvullende voorziening van [500-1 000] miljoen EUR in 2014, [500-1 000] miljoen EUR in 2015, [0-500] miljoen EUR in 2016 en [0-500] miljoen EUR in 2017 in vergelijking met het basisscenario.
Nieuwe leningen	Hier wordt rekening gehouden met het feit dat nieuwe leningen voor de portefeuille zakelijk, ondernemingen en kmo's voor elk prognosejaar beperkt zijn tot de groeiprognose van het bbp. Dit impliceert dat de totale nieuwe productie over de herstructureringsperiode [2-4] miljard EUR minder bedraagt dan in het basisscenario. (De nieuwe aannames in verband met de leningen beïnvloeden de risicogewogen activa met [0-3] miljard EUR, [0-3] miljard EUR, [0-3] miljard EUR en [0-3] miljard EUR voor de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017).

([43]) In het kader van de uitgebreide beoordeling die momenteel door de Europese Centrale Bank en de Europese Bankautoriteit wordt uitgevoerd, zal in een negatief scenario een drempel van 5,5 % CET1 worden toegepast.

([44]) De uitstaande voorwaardelijke kapitaalinstrumenten van de Bank moeten onmiddellijk worden teruggekocht en zullen worden geconverteerd in gewone aandelen in het geval dat de Tier 1-kernkapitaalratio (CT1 of CET1 na de uitvoeringsdatum van de RKV IV) onder de triggerratio van 8,25 % daalt. RKV IV-pakket (richtlijn en verordening kapitaalvereisten) (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1).

([45]) Op grond van de nieuwe voorschriften van het RKV IV-pakket zal de Bank van haar CET1 onder meer de waarde van de meeste van haar uitgestelde belastingvorderingen moeten aftrekken, daaronder begrepen alle uitgestelde belastingvorderingen die voortvloeien uit ongebruikte fiscale verliezen. De aftrek van CET1 moet geleidelijk en gelijkelijk verspreid over een periode van tien jaar worden ingevoerd.

([46]) In 2013 verrichtte de Centrale Bank van Ierland een balansbeoordeling voor de kredietinstellingen die onder de PCAR vallen (AIB, Bank of Ireland en Permanent TSB). Die balansbeoordeling was overeengekomen met het Internationaal Monetair Fonds, de Commissie en de Europese Centrale Bank, als onderdeel van het programma. Bij die exercitie, die een momentopname is omdat er geen rekening werd gehouden met toekomstige inkomsten of nog niet gerealiseerde verliezen, worden de voorzieningen en de risicogewogen activa opnieuw geraamd om de kapitaaltoereikendheid van de Bank in juni 2013 te beoordelen.

Variabele	Alternatief basisscenario (wijziging in vergelijking met het basisscenario)
Financieringsmix	Omvat een hoger aandeel (met 2 % tot 3 %) van langetermijnfinanciering tot 2016 in vergelijking met het basisscenario.
Kosten van middelen	Houdt rekening met het feit dat de ontwikkeling van de kosten van deposito's voor particuliere termijnrekeningen en deposito's van kmo's en ondernemingen nauwer de ontwikkeling van de geraamde basisrentevoet van de ECB volgt dan in het basisscenario.

Bron: herstructureringsplan van de Bank en aanvullende informatie van 11 februari en 27 maart 2014.
([1]) Zie overweging 69.

(75) Volgens die voorzichtigere aannames zal de Bank niet opnieuw winstgevend worden vóór 2016, met een winstprognose na belastingen van [0-750] miljoen EUR, die in 2017 [250-1 250] miljoen EUR zal bereiken. Het rendement op vermogen zal in 2016 naar verwachting [0,5-10 %] bedragen en in 2017 [5-15 %].

(76) De kapitaalbuffer van de Bank zal naar verwachting in 2014 ongeveer [2-6] miljard EUR bedragen en in 2017 [2-6] miljard EUR, rekening houdend met een minimumkapitaalvereiste van 8 %. Rekening houdend met de CoCo's zou de kapitaalbuffer in 2014 uitkomen op [3-8] miljard EUR met een wettelijk minimumkapitaalvereiste van 8 % (en [3-8] miljard EUR met een kapitaaldrempel van 5,5 %).

Tabel 8

De financiële prognoses van de Bank in het alternatieve basisscenario

Belangrijkste financiële indicatoren	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
— **Kapitaal en risicogewogen activa**				
— CT1-ratio of CET1-ratio (%)	[10-20 %]	[10-20 %]	[10-20 %]	[10-20 %]
— Kapitaalbuffer (miljoen EUR) tegenover CT1/CET1 8 %	[2 000-6 000]	[2 000-6 000]	[2 000-6 000]	[2 000-6 000]
— Kapitaalbuffer (miljoen EUR) tegenover CT1/CET1 8 % met inbegrip van omzetting van CoCo's	[3 000-8 000]	[3 000-8 000]	[3 000-8 000]	[3 000-8 000]
— Risicogewogen activa (miljoen EUR)	[55 000-65 000]	[55 000-65 000]	[55 000-65 000]	[50 000-60 000]
— **Winstgevendheid**				
— Nettorentemarge — met uitsluiting ELG-kosten (%)	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]	[1,5-2,25 %]
— Verhouding kosten/inkomsten	[60-70 %]	[60-70 %]	[50-60 %]	[45-55 %]
— Winst na belastingen (miljoen EUR)	[0-750]	[0-750]	[0-750]	[250-1 250]
— Rendement op vermogen	[Niet betekenisvol]	[Niet betekenisvol]	[0,5-10 %]	[5-15 %]

Belangrijkste financiële indicatoren	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
— **Financiering**				
— Verhouding leningen/deposito's	[95-120 %]	[95-120 %]	[95-120 %]	[95-120 %]
— **Overige**				
— Bruto leningen en voorschotten aan klanten (miljoen EUR)	[70 000-80 000]	[65 000-75 000]	[65 000-75 000]	[65 000-75 000]
— Totaal activa (miljoen EUR)	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]

Bron: herstructureringsplan van de Bank en aanvullende informatie van 11 februari en 27 maart 2014.

2.6.3. **Het negatief scenario**

(77) In het negatief scenario dat door de Bank is ingediend, zal het bbp in Ierland in 2014 naar verwachting groeien met 1 %, in 2015 met 1,5 %, in 2016 met 2,2 % en in 2017 met 2,2 %. De groei van de werkgelegenheid vertraagt tot 2015 en zal in dat jaar naar verwachting toenemen met 0,5 %, in 2016 met 1 % en in 2017 met 1 %. De huizenprijzen zullen in 2014 naar verwachting stijgen met 1,2 %, in 2015 met 1,7 %, in 2016 met 1,9 % en in 2017 met 1,9 %. In het Verenigd Koninkrijk zal het bbp in 2014 naar verwachting groeien met 0,8 %, in 2015 met 1 %, in 2016 met 1,5 % en in 2017 met 1,5 %.

(78) Het negatief scenario is gebaseerd op strengere macro-economische aannames in vergelijking met het basisscenario en het alternatieve basisscenario. Niettemin leidt het alternatieve basisscenario tot een lagere winstgevendheid en een lagere kapitaalbuffer dan het negatieve scenario, omdat de aannames waarop de financiële prognoses van de Bank over de ontwikkeling van haar bedrijfsactiviteiten gebaseerd zijn, strenger zijn in het alternatieve basisscenario dan in het negatieve scenario.

(79) De bedrijfsinkomsten van de Bank zullen in het negatieve scenario naar verwachting stijgen van [1-3] miljard EUR in 2014 tot [1-3] miljard EUR in 2017. De exploitatiewinsten van de Bank zullen in het negatieve scenario naar verwachting stijgen van [0-1] miljard EUR in 2014 tot [0,75-1,75] miljard EUR in 2017. In het negatieve scenario wordt de Bank naar verwachting opnieuw winstgevend in [2014-2016], met een winst vóór belastingen van [0-750] miljoen EUR.

(80) De verhouding kosten/inkomsten zal naar verwachting verbeteren van [60-70] % in 2014 tot [45-55] % in 2017.

(81) In het negatieve scenario worden de CET1-ratio's van de Bank geraamd op [10-20] % in 2014, [10-20] % in 2015, [10-20] % in 2016 en [10-20] % in 2017. Dit zou resulteren in een kapitaalbuffer van [3-8] miljard EUR in 2014, [3-8] miljard EUR in 2015, [3-8] miljard EUR in 2016 en [3-8] miljard EUR in 2017, uitgaande van een wettelijk minimumkapitaalvereiste van 8 %.

2.7. TERUGBETALINGSSCHEMA

(82) Vóór het einde van de herstructureringsperiode zal de Bank beginnen de staatssteun terug te betalen via de uitbetaling van dividenden of op een andere manier, op voorwaarde dat zij ten minste 1-4 % kapitaal heeft bovenop de wettelijke minimale CET1-ratio (bij volledige toepassing van Bazel III) zoals vastgesteld door de Centrale Bank van Ierland op 31 december 2016. Het terugbetaalde bedrag zal gelijk zijn aan het saldo boven de wettelijke minimale CET1-ratio verhoogd met 1-4 %.

(83) Om die terugbetaling te vergemakkelijken, zal de Bank geen stappen ondernemen die zouden leiden tot een uitstroom van kapitaal vóór […] tenzij […].

(84) De Bank behoudt de optie om de preferente aandelen van de NPRFC tot 13 mei 2014 geheel of gedeeltelijk tegen de nominale waarde te converteren en daarna tegen 125 % van de inschrijvingsprijs, voorafgaand aan of als onderdeel van een uitstapgebeurtenis (of gedeeltelijke uitstap) die zich voor de Staat voortdoet en waarbij de particuliere sector betrokken is.

(85) In beginsel kan de Bank de CoCo's van de Staat op elk ogenblik verkopen. Ierland heeft echter zich ertoe verbonden dat de Bank de CoCo's niet zal aflossen voordat de resultaten van de evaluatie van de activakwaliteit en de stresstest ([47]), die door de ECB en de Europese Bankautoriteit worden uitgevoerd, bekendgemaakt zijn, en op voorwaarde dat de toezichthoudende autoriteiten daarvoor toestemming hebben gegeven.

2.8. DOOR IERLAND VOORGESTELDE VERBINTENISSEN

(86) De Ierse autoriteiten hebben een aantal verbintenissen voorgesteld, die de Bank tijdens de herstructureringsperiode zal moeten naleven. Het gaat om de volgende verbintenissen:

— herstructureren van de portefeuilles hypotheekleningen en leningen aan kmo's:

  — voldoen aan kwantitatieve herstructureringsdoelstellingen om te herstructureren/duurzame oplossingen voor te stellen,

  — de optimale herstructureringsoptie zal worden gebaseerd op het maximaliseren van de netto contante waarde;

— nieuwe leningen aan […] worden beperkt tot […] in […] en […]. Nieuwe leningen mogen de plafonds overschrijden, mits de totale bruto eindbalans van de leningen niet meer bedraagt dan […] aan het einde van […] en […] aan het einde van […];

— terugbetalen van de staatssteun (in de vorm van dividenden indien de kapitaalratio van de Bank meer bedraagt dan het wettelijke minimumkapitaalvereiste vermeerderd met 1-4 %, met ingang van 2016);

— de contingent capital notes (CoCo's, 1,6 miljard EUR) zullen niet worden afgelost voordat de resultaten van de evaluatie van de activakwaliteit en de stresstest bekendgemaakt zijn;

— verlagen van de kosten met [200-600] miljoen EUR tegen 2015 in vergelijking met 2012 en een verhouding kosten/inkomsten van [45-65] % respectievelijk [50-70] %, indien de groei van het bbp lager is dan 2 %;

— beperken van de blootstelling aan Ierse staatsobligaties tot [10-20] miljard EUR;

— bepaald gedrag, zoals beperkingen van acquisities, marketing en reclame en sponsoring in Ierland, verbod op dividenden, verbod op coupons op bestaande instrumenten;

— maatregelen ter bevordering van de mededinging in de Ierse banksector (maatregelen om de markten te openen, bestaande uit een dienstenpakket en een klantenmobiliteitspakket);

— benoemen van een monitoring trustee die toeziet op de naleving van die verbintenissen.

(87) Ierland heeft zich ertoe verbonden ervoor te zorgen dat het op 28 september 2012 ingediende herstructureringsplan, zoals aangevuld, volledig ten uitvoer wordt gelegd, met inbegrip van de verbintenissen die in de bijlage nader zijn beschreven.

3. **HET INLEIDINGSBESLUIT TEN AANZIEN VAN EBS**

(88) Op 31 mei 2010 dienden de Ierse autoriteiten een herstructureringsplan voor EBS in. De Commissie leidde een diepgaand onderzoek in, omdat zij twijfels had over de verenigbaarheid van dat herstructureringsplan met de interne markt. De Commissie betwijfelde met name of:

i) EBS door het herstructureringsplan opnieuw levensvatbaar op lange termijn kon worden;

ii) de steun tot het noodzakelijke minimum beperkt bleef;

iii) het herstructureringsplan voldoende maatregelen omvatte om mededingingsvervalsingen te beperken.

(89) De Commissie merkte op dat de financiële prognoses van het herstructureringsplan niet samenhangend waren en niet voldoende informatie verstrekten over de macro-economische aannames in het negatieve scenario. Daarnaast had de Commissie twijfels over de aannames die ten grondslag lagen aan de berekeningen van EBS van de ontwikkeling van de hypotheekleningen in Ierland op middellange termijn. De Commissie wenste ook meer

([47]) Uitgebreide beoordeling, uitgevoerd door de Europese Centrale Bank en de Europese Bankautoriteit, met inbegrip van een evaluatie van de activakwaliteit en een stresstest van de grote Europese banken. De resultaten worden verwacht in oktober 2014.

duidelijkheid over de aannames van EBS met betrekking tot de zakelijke depositomarkt. De Commissie stelde zich op het standpunt dat in het herstructureringsplan van EBS de waardeverminderingen van de hypotheekleningen voor de gespecificeerde periode ondergewaardeerd waren, en dat er geen grondige analyse was gemaakt van de waardeverminderingen op de zakelijke leningenportefeuille die wordt afgebouwd. Ten slotte had de Commissie twijfels over de berekening van de verhouding kosten/inkomsten van EBS en de kosten van wholesalefinanciering op middellange termijn.

(90) Met betrekking tot de beperking van de steun tot het minimum stelde de Commissie vast dat zij niet over voldoende informatie beschikte om te kunnen concluderen dat aan dat vereiste was voldaan, gelet op de discrepantie tussen de doelstelling van herkapitalisatie en de prognoses van het herstructureringplan volgens welke EBS het wettelijke minimumkapitaalvereiste ruimschoots zou overschrijden.

(91) Ten slotte betwijfelde de Commissie of de in het herstructureringsplan opgenomen maatregelen om mededingingsvervalsingen te beperken, toereikend waren. De Commissie bekritiseerde specifiek dat de voorgestelde verlaging van het balanstotaal veel minder beduidend was dan wat de Commissie normaal gezien verwacht van een bank die zulk een hoog steunbedrag heeft ontvangen, zowel absoluut als qua risicogewogen activa.

(92) De Commissie ontving opmerkingen van EBS, die bijkomende informatie verstrekte om het herstructureringsplan te staven. Daarnaast dienden twee belanghebbenden opmerkingen in, waardoor de twijfels van de Commissie over de toereikendheid van de voorgestelde maatregelen om mededingingsvervalsingen te verhelpen en de lasten te verdelen, grotendeels werden bevestigd. Ierland diende geen opmerkingen in.

(93) In juli 2011 fuseerde EBS met AIB en werd zij een volledig geïntegreerde dochteronderneming van de Bank. EBS hield bijgevolg op te bestaan als een op zichzelf staande instelling. Bijgevolg werd het inleidingsbesluit, dat betrekking had op EBS als een op zichzelf staande instelling, zonder voorwerp en besloot de Commissie de procedure niet voort te zetten. Omdat voorts de door EBS en de twee belanghebbenden ingediende opmerkingen betrekking hebben op maatregelen om mededingingsvervalsingen te voorkomen en de lasten te verdelen in het kader van een voor EBS ingediend herstructureringsplan dat niet langer ten uitvoer zal worden gelegd, zijn die opmerkingen niet relevant met betrekking tot het herstructureringsplan dat voor de Bank (AIB en EBS gefuseerd) is ingediend. De Commissie heeft dan ook geen redenen om die opmerkingen in dit besluit te onderzoeken. In plaats daarvan onderzoekt de Commissie in deel 5.2 van dit besluit of de steunmaatregelen die oorspronkelijk ten gunste van EBS werden genomen, verenigbaar waren, samen met de maatregelen die oorspronkelijk ten gunste van AIB werden genomen en die ten gunste van de Bank, in het licht van het herstructureringsplan dat voor de Bank is ingediend, daaronder begrepen de levensvatbaarheid van de Bank, de beperking van de steun tot het minimum en de toereikendheid van de maatregelen om mededingingsvervalsingen te beperken.

4. **STANDPUNT VAN DE IERSE AUTORITEITEN**

(94) Ierland erkent dat de maatregelen staatssteun vormen, en is van oordeel dat de maatregelen verenigbaar zijn met de interne markt op grond van artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag, omdat ze noodzakelijk zijn om een ernstige verstoring in de Ierse economie op te heffen.

(95) Zoals beschreven in deel 2.7 van dit besluit heeft Ierland een reeks verbintenissen aangeboden, die in de bijlage nader zijn beschreven.

5. **BEOORDELING**

5.1. IS ER AL DAN NIET SPRAKE VAN STAATSSTEUN?

(96) De Commissie moet in de eerste plaats beoordelen of de aan de begunstigden verleende maatregelen staatssteun vormen in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag. Volgens die bepaling zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt.

(97) Om een maatregel als staatssteun aan te merken, moeten de volgende voorwaarden vervuld zijn: i) de steunmaatregel wordt met staatsmiddelen bekostigd; ii) de steunmaatregel verleent de ontvanger een voordeel; iii) dat voordeel is selectief, en iv) de maatregel vervalst de mededinging of dreigt die te vervalsen en kan het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloeden. Omdat die voorwaarden cumulatief zijn, moeten al deze voorwaarden vervuld zijn om een maatregel als staatssteun te kunnen aanmerken.

(98) De Commissie heeft reeds in eerdere besluiten ([48]) vastgesteld dat voor alle herstructureringsmaatregelen die in tabel 3 zijn opgenomen, de voorwaarden van artikel 107, lid 1, van het Verdrag vervuld zijn, en dat die maatregelen derhalve staatssteun vormen in de zin van die bepaling. De Commissie blijft bij dit standpunt en merkt op dat het totale steunbedrag van de herkapitalisatiemaatregelen en maatregelen ten behoeve van probleemactiva is berekend op 22,475 miljard EUR. Dat bedrag bestaat uit herkapitalisaties voor AIB en EBS en de gefuseerde entiteit ten belope van 20,775 miljard EUR en maatregelen ten behoeve van probleemactiva voor AIB en EBS ten belope van 1,7 miljard EUR (geraamd bedrag). Daarenboven heeft de Commissie rekening gehouden met de garanties ten gunste van AIB en EBS ([49]).

(99) Daarnaast is de Commissie van oordeel dat de aflossing van de preferente aandelen van 2009 (vóór of na de verhoging) en de daaropvolgende herinjectie van hetzelfde bedrag in de vorm van gewone aandelen, geen nieuwe steun vormen. De Commissie heeft die maatregel reeds goedgekeurd in haar besluiten in de zaken N 241/09 en SA.32891 (N 553/10).

5.2. VERENIGBAARHEID

5.2.1. **Toepassing van artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag**

(100) Overeenkomstig artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag kunnen steunmaatregelen van de staten als verenigbaar met de interne markt worden beschouwd als ze worden verleend „om een ernstige verstoring in de economie van een lidstaat op te heffen".

(101) Hoewel de economie sinds begin 2013 langzaam weer opleeft, is de Commissie nog steeds van oordeel dat de voorwaarden waaronder staatssteun op grond van artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag kan worden goedgekeurd, nog steeds vervuld zijn, omdat de financiële markten onder druk blijven staan. In juli 2013 bevestigde de Commissie dat standpunt door een mededeling goed te keuren betreffende de toepassing vanaf 1 augustus 2013 van de staatssteunregels op maatregelen ter ondersteuning van banken in het kader van de financiële crisis ([50]).

(102) De Centrale Bank van Ierland heeft al bij eerdere gelegenheden bevestigd heeft dat de Bank van systemisch belang is voor de financiële markt in Ierland ([51]). Zonder de toegekende herstructureringssteun had de toezichthoudende autoriteit de Bank, of AIB en EBS vóór de fusie, kunnen sluiten wegens inbreuk op de wettelijke minimumkapitaalvereisten.

5.2.2. **Beoordeling van de verenigbaarheid**

(103) Alle maatregelen die als staatssteun zijn aangemerkt, zijn genomen in het kader van de herstructurering van de Bank (de gefuseerde entiteit). In de herstructureringsmededeling zijn de regels opgenomen die van toepassing zijn op de toekenning van herstructureringssteun aan financiële instellingen in de huidige crisis. Om overeenkomstig artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag verenigbaar te zijn met de interne markt, moeten volgens die mededeling bij de herstructurering van een financiële instelling de volgende voorwaarden vervuld zijn: i) de levensvatbaarheid van de bank wordt hersteld, ii) de begunstigde levert een passende eigen bijdragen (lastenverdeling) en de steun is beperkt tot het noodzakelijke minimum, en iii) er zijn toereikende maatregelen genomen om de vervalsing van de mededinging te beperken.

(104) Voor de beoordeling van de verenigbaarheid is de Commissie uitgegaan van het alternatieve basisscenario dat door de Bank is voorgesteld, dat op voorzichtigere aannames berust dan het basisscenario.

Herstel van de levensvatbaarheid op lange termijn

(105) Zoals de Commissie heeft aangegeven in de herstructureringsmededeling, moet de lidstaat een alomvattend herstructureringsplan indienen, waaruit blijkt hoe de entiteit binnen een redelijke termijn van ten hoogste vijf jaar opnieuw levensvatbaar op lange termijn kan worden zonder staatssteun. Volgens punt 13 van de herstructureringsmededeling wordt levensvatbaarheid op lange termijn bereikt wanneer een bank op eigen kracht op de markt kan concurreren om kapitaal, met inachtneming van de toepasselijke wettelijke voorschriften. Dit houdt in

([48]) Voor de herkapitalisatiemaatregelen zie besluit in zaak N 160/10, overwegingen 40 tot en met 47, besluit in zaak N 241/09, overwegingen 43 tot en met 48, besluit in zaak SA.31891 (N 553/10), overwegingen 59 tot en met 65, en besluit van de Commissie in zaak SA.33296, overwegingen 54 tot en met 60. Voorts heeft de Commissie in eerdere besluiten vastgesteld dat steun die in het kader van de CIFS-regeling en de ELG-regeling en in het kader van het NAMA wordt toegekend, staatssteun vormt (zie de overwegingen 37 en 41).

([49]) Zie tabel 3 voor de respectieve bedragen in het kader van de CIFS- en de ELG-regeling.

([50]) PB C 216 van 30.7.2013, blz. 1 (zie met name punt 6).

([51]) Brief van de gouverneur van de Centrale Bank van Ierland aan de minister van Financiën van 19 november 2010.

dat de bank in staat is al haar kosten te dekken en een passend rendement op vermogen te bieden, rekening houdende met het risicoprofiel van de bank. In punt 14 van de herstructureringsmededeling is bepaald dat het voor een herstel van de levensvatbaarheid op lange termijn nodig is dat de ontvangen staatssteun mettertijd wordt terugbetaald of dat daarover een marktconforme vergoeding wordt betaald, zodat de zekerheid bestaat dat er een einde komt aan iedere vorm van extra staatssteun.

(106) De Ierse autoriteiten hebben een herstructureringsplan ingediend, met daarin de strategie van de Bank om opnieuw levensvatbaar te worden, zonder verdere staatssteun, door zich toe te spitsen op: i) de her-oriëntatie van de Bank in een kleinere, op Ierland gerichte instelling met een beter financieringsprofiel; ii) betere winstgevendheidsgraad door verbetering van de nettorentemarge, kostenbesparingen en geleidelijk lagere waardeverminderingen, en iii) handhaving van een solide kapitaalbuffer.

i) Een kleinere, op Ierland gerichte bank met een beter financieringsprofiel

(107) De Bank heeft al verreikende herstructureringsmaatregelen genomen, waardoor haar balanstotaal beduidend verlaagd is in vergelijking met de niveaus van vóór de crisis, die het gevolg waren van ongecontroleerde groei (118 miljard EUR in 2013 in vergelijking met 136,7 miljard EUR in 2011 ([52])). De verlaging werd met name bereikt door buitenlandse activiteiten af te stoten, activa „met hoog risico" aan het NAMA over te dragen en andere afstotingen van activa ([53]). Als gevolg daarvan is de huidige blootstelling van de Bank aan de vastgoed- en de bouwsector verminderd en die blootstelling zal naar verwachting relatief verder dalen tot het einde van de herstructureringsperiode. De Commissie is van oordeel dat de nieuwe strategie voorzichtig is en passend in de context na de crisis. De Bank heeft zich ertoe verbonden de leningen aan […] te beperken om haar voorzichtigere bedrijfsstrategie te ondersteunen.

(108) De Bank is ook sterker aan het terugkeren naar een conservatief en traditioneel bankiersmodel waarbij zij haar leningenportefeuille grotendeels met de klantendeposito's zal financieren, met een geraamde verhouding leningen/deposito's onder [95-120 %] aan het einde van de herstructureringsperiode in het alternatieve basisscenario. Dat streefcijfer is het resultaat van een ambitieus en goed uitgevoerd plan voor bufferversterking en betrekkelijk voorzichtige aannames met betrekking tot de ontwikkeling van het volume van de deposito's. De Commissie acht het positief dat de Bank in het alternatieve basisscenario van plan is niet te afhankelijk te zijn van wholesalefinanciering en institutionele financieringsbronnen, zoals financiering van de ECB.

ii) Een betere winstgevendheidsgraad

(109) Om opnieuw winstgevend te worden, is in het plan een passende mix maatregelen opgenomen. Nieuwe leningen zullen worden toegekend tegen hogere rentetarieven. Daarnaast zal de prijszetting van (backbook-)leningen en deposito's waar mogelijk worden verbeterd. Door die maatregelen, in combinatie met de stopzetting van de garantievergoedingen van de ELG-regeling, zal de Bank geleidelijk haar nettorentemarge kunnen verbeteren.

(110) Voorts zullen de geplande maatregelen van de Bank, met name het programma voor de afvloeiing van personeel ([54]) en de herziening van de lonen en voordelen, om haar exploitatiekosten te verlagen (met [200-600] miljoen EUR tegen 2015 in vergelijking met 2012) een duurzamere exploitatiekostenbasis mogelijk maken in het licht van de vooruitzichten/het vermogen van de Bank om inkomsten te genereren. Door die maatregelen, in combinatie met de geplande stijging van de inkomsten, zal de Bank haar verhouding kosten/inkomsten beduidend kunnen verbeteren (geraamd op [45-55] % in 2017 in vergelijking met 123 % in 2012). In dat verband is de Commissie tevreden over de verbintenis van Ierland dat de Bank haar exploitatiekosten tegen 2015 met [200-600] miljoen EUR zal verlagen in vergelijking met 2012, en over de verbintenis dat de verhouding kosten/inkomsten niet meer zal bedragen dan [45-65] % (tenzij de groei van het bbp minder dan 2 % bedraagt, in welk geval de verhouding kosten/inkomsten niet meer zal bedragen dan [50-70] %).

(111) De Bank raamt dat zij in het alternatieve basisscenario de waardeverminderingen geleidelijk kan verlagen in de herstructureringsperiode. Die dalende tendens wordt passend geacht, aangezien: i) het verwachte economische herstel in Ierland tot minder nieuwe achterstallige leningen zou moeten leiden, ii) de geraamde stijging van de huizenprijzen tot minder ernstige verliezen op de hypotheekleningen zou moeten leiden, en iii) de versterkte kredietbeheeractiviteiten van de Bank ([55]) de inning en de herstructurering van leningen zouden moeten versnellen/verbeteren. In dat verband is de Commissie tevreden over de verbintenis van Ierland met betrekking tot de kwalitatieve en kwantitatieve herstructureringsdoelstellingen van de Bank voor de portefeuilles kmo's en hypotheekleningen.

([52]) De omvang van de verlaging van het balanstotaal is zelfs nog groter wanneer wordt gekeken naar de balanstotalen van AIB en EBS in 2009, voorafgaand aan de fusie. In 2009 hadden de twee instellingen samen activa die meer dan 195 miljard EUR beliepen.
([53]) Zie deel 2.5 van dit besluit.
([54]) Programma voor vroegtijdige pensionering en vrijwillige afvloeiing.
([55]) Zoals beschreven in overweging 68.

(112) In het alternatieve basisscenario zal de Bank niet opnieuw winstgevend worden vóór 2016. Ondanks het effect van de waardeverminderingen is de winstgevendheid van de Bank structureel zwak door een grote historische portefeuille van activa met lage opbrengsten (trackerhypotheken en NAMA-obligaties). Als gevolg daarvan zal het rendement op vermogen tot het einde van de herstructureringsperiode laag blijven en pas in 2017 [5-15] % bereiken. De Commissie is niettemin van oordeel dat de Bank op het juiste traject is om in de toekomst meer concurrerende niveaus van rendement op vermogen/winstgevendheid te bereiken, aangezien de nieuwe leningen met hogere marges en de (backbook-)leningen tegen nieuwe prijzen geleidelijk de rem op de winstgevendheid die uit die historische activa met lage opbrengsten voortvloeit, zullen compenseren. De winstgevendheid zal dus naar verwachting geleidelijk verbeteren.

iii) Een solide kapitaalbuffer

(113) Ten slotte stelt de Commissie met voldoening vast dat de Bank een goed gekapitaliseerde instelling is met een comfortabele kapitaalbuffer tot het einde van de herstructureringsperiode. In het alternatieve basisscenario zal de Bank een kapitaalbuffer handhaven van [2-6] miljard EUR in 2017 met een wettelijk minimumkapitaalvereiste van 8 % (en [3-8] miljard EUR met een drempel van 5,5 %), waardoor zij verdere verliezen kan absorberen mocht het economisch herstel van Ierland minder goed uitvallen dan verwacht. Voorts beschikt de Bank over 1,6 miljard EUR aan CoCo's om zo nodig haar kapitaalbuffer te versterken. In dit verband heeft Ierland zich ertoe verbonden dat de Bank de CoCo's niet zal aflossen voordat de resultaten van de evaluatie van de activakwaliteit en de stresstest bekendgemaakt zijn.

(114) De Commissie neemt er nota van dat de Bank van plan is de preferente aandelen van 2009 ([56]) af te lossen vóór het einde van de herstructureringsperiode. Tot 13 mei 2014 vindt de aflossing tegen de nominale waarde plaats, na die datum zal een verhoging van 25 % worden toegepast. Het is de bedoeling dat het bedrag van de preferente aandelen aan de Staat wordt afgelost, die onmiddellijk hetzelfde bedrag in de Bank herinvesteert in de vorm van gewone aandelen. Het balanstotaal van de Bank zal bijgevolg niet wijzigen. De kapitaalstructuur van de Bank zal echter wel beter zijn in het licht van de nieuwe Bazel III-regels ([57]). Bovendien zal de deelneming van de Staat in de Bank als gevolg van die verrichting marginaal stijgen ten opzichte van het huidige niveau van 99,8 %.

iv) Conclusie

(115) De initiatieven die AIB al had genomen (bv. bufferversterking, kostenbesparingen, beter financieringsprofiel), in combinatie met de initiatieven die tijdens de herstructureringsperiode zijn gepland om haar opnieuw winstgevend te maken (bv. nieuwe leningen tegen hogere prijzen/nieuwe prijszetting van backbook-leningen en deposito's, verdere besparingen op personeelskosten en betere kredietbeheeractiviteiten ([58])), zijn passend gelet op de aard van de financiële moeilijkheden van de Bank ([59]).

(116) In het herstructureringsplan is op overtuigende wijze de juiste strategie uitgestippeld om de Bank opnieuw levensvatbaar op lange termijn te maken. Met de combinatie van de hierboven beschreven maatregelen lijkt het mogelijk om ervoor te zorgen dat de Bank in de toekomst levensvatbaar is zonder verdere staatssteun.

(117) Het kan echter duren tot het einde van de herstructureringsperiode voordat de Bank opnieuw winstgevend is, vanwege de historische activa met lage opbrengsten van de Bank. In het alternatieve basisscenario blijft het rendement op vermogen van de Bank dus betrekkelijk laag, zelfs aan het einde van de herstructureringsperiode, al is er wel een licht opwaartse tendens.

(118) Gelet op de bovenstaande elementen concludeert de Commissie globaal genomen dat het herstructureringsplan van de Bank op overtuigende wijze het traject naar haar levensvatbaarheid op lange termijn uitstippelt.

Beperking van de steun tot het minimum: eigen bijdrage en lastenverdeling

(119) In deel 3 van de herstructureringsmededeling is aangegeven dat een passende bijdrage van de begunstigde noodzakelijk is om de steun tot een minimum te beperken en om mededingingsvervalsingen en moreel risico aan te pakken. Daartoe wordt in de mededeling vereist dat: i) het steunbedrag beperkt is, en ii) de begunstigde een aanzienlijke eigen bijdrage levert.

([56]) Zie overweging 46.
([57]) Vanaf 1 januari 2018 zullen preferente aandelen niet langer als CET1-kapitaal tellen.
([58]) Zoals beschreven in overweging 68.
([59]) Zie de overwegingen 32 tot en met 39.

(120) In de herstructureringsmededeling is voorts bepaald dat de bank in de eerste plaats haar eigen vermogen moet gebruiken om de herstructurering te financieren, teneinde de steun tot het minimum te beperken. De aan de herstructurering verbonden kosten mogen niet uitsluitend voor rekening van de Staat komen, maar ook van de investeerders in de bank. Die doelstelling wordt met name bereikt door de verliezen met beschikbaar kapitaal te absorberen.

(121) Er is zo goed als volledige lastenverdeling bereikt met de vroegere eigenaren van AIB. De aandeelhouders zijn weggevallen en de Staat bezit momenteel 99,8 % van de Bank. De Commissie is derhalve van oordeel dat het bedrag van de lastenverdeling met de vroegere eigenaren beduidend en afdoend is.

(122) Met betrekking tot de houders van achtergestelde schuldtitels werd tussen 2009 en 2011 een reeks passivabeheerexercities/schuldenterugkoop verricht, wat heeft bijgedragen tot 5,4 miljard EUR aan Tier 1-kernkapitaal (terugkoop van Tier 1- en Tier 2-instrumenten). Momenteel is er nog slechts een marginaal bedrag van achtergestelde schuld in de Bank (d.w.z. ongeveer 34 miljoen EUR op 31 december 2012) […]. De achtergestelde schuldeisers hebben derhalve in afdoende mate bijgedragen aan de herstructureringskosten.

(123) Daarenboven heeft de Bank aanzienlijk bijgedragen aan de herstructureringskosten door dochterondernemingen en deelnemingen te verkopen ([60]). De Bank heeft daardoor 3,3 miljard EUR aan Tier 1-kernkapitaal bijgedragen om de steun tot het noodzakelijke minimum te beperken.

(124) De Bank betaalt een vaste vergoeding van 10 % op de CoCo's en 8 % op de preferente aandelen (in liquide middelen of door de uitgifte van nieuwe gewone aandelen in plaats daarvan). Daarenboven wordt op de preferente aandelen een verhoging van 25 % toegepast indien de Bank ze niet vóór 13 mei 2014 terugkoopt. De Commissie achtte die vergoeding passend, hoewel aan de lage kant, in het licht van de moeilijke situatie van AIB/de Bank ([61]).

(125) Gelet op het bovenstaande concludeert de Commissie dat het herstructureringsplan van de Bank voorziet in een passende eigen bijdrage en lastenverdeling.

Maatregelen ter beperking van mededingingsvervalsingen

(126) In deel 4 van de herstructureringsmededeling wordt vereist dat het herstructureringsplan maatregelen omvat om mededingingsvervalsingen te beperken. Die maatregelen moeten de vervalsingen aanpakken op de markten waar de begunstigde na de herstructurering actief is. In deze zaak moet ervoor worden gezorgd dat mogelijke nieuwkomers gemakkelijk hun intrede op de geconcentreerde Ierse markt kunnen maken om de mededinging te verhogen.

(127) De Bank verbindt zich ertoe tussen juli 2014 en juni 2017 bepaalde maatregelen op het gebied van mededinging te nemen en met name betrokken concurrenten ([62]) een dienstenpakket en een klantenmobiliteitspakket aan te bieden.

(128) De bedoeling van het dienstenpakket is de kosten van intrede of de kosten van uitbreiding van een concurrent te beperken. De begunstigde van het dienstenpakket zal met name van de Bank ondersteuning krijgen voor verschillende back-upverrichtingen (zoals clearing, behandeling van papieren verrichtingen) tegen incrementele kost (kosten die direct voortvloeien uit het verrichten van die dienst), en kan beslissen pas in een latere fase in zijn eigen infrastructuur te investeren wanneer zijn klantenbestand groot genoeg is om de vaste kosten te absorberen. Die begunstigde zal ook toegang hebben tot het ATM-netwerk van de Bank tegen incrementele kost, zodat hij zijn klanten onmiddellijk nationale dekking kan aanbieden.

(129) Het klantenmobiliteitspakket zal voor de begunstigden de kosten van klantenwerving beperken. De begunstigden zullen via de Bank contact mogen opnemen met de klanten van de Bank en hun alternatieve producten mogen aanbieden voor hun lopende rekeningen, persoonlijke kredietkaartproducten, zakelijke lopende rekeningen, zakelijke kredietkaarten, hypotheekleningen en zakelijke en kmo-leningen. Hoewel moeilijk te voorspellen valt hoeveel klanten van de Bank zullen beslissen om over te stappen op de bankproducten van de begunstigden van het klantenmobiliteitspakket, is die manier om klanten te benaderen gerichter en goedkoper dan algemene reclame.

(130) De hierboven beschreven maatregelen bieden een kader waarin nieuwkomers op de Ierse bankenmarkt worden gestimuleerd, en beperken dus de mededingingsvervalsingen die door de aan de Bank verleende steun worden veroorzaakt.

([60]) Zie deel 2.5 van dit besluit.

([61]) Zie de overwegingen 62 tot en met 82 van het besluit in zaak N 241/09, en de overwegingen 76 tot en met 78 van het besluit in zaak SA.33296.

([62]) Met het oog op die verbintenis wordt een „betrokken concurrent" gedefinieerd als een kredietinstelling die in Ierland actief is en niet vanwege staatssteun een herstructureringsperiode doorloopt op het ogenblik waarop hij een beroep wenst te doen op het dienstenpakket of het klantenmobiliteitspakket.

(131) Daarnaast acht de Commissie het positief dat Ierland verbintenissen heeft aangeboden met betrekking tot bepaalde bedrijfsbeperkingen tijdens de herstructureringsperiode, met name het plafond voor leningen aan […] in […] en […]. Het verbod op acquisities zal ook ervoor zorgen dat de staatssteun niet zal worden gebruikt om concurrenten over te nemen, maar zijn oorspronkelijke doel zal dienen, met name de financiering van het herstructureringsproces. Voorts zal de Bank zich bij reclame en sponsoring van bepaalde gedragingen onthouden ([63]).

Tenuitvoerlegging en monitoring

(132) Ten slotte wordt in deel 5 van de herstructureringsmededeling vereist dat regelmatig gedetailleerde verslagen bij de Commissie worden ingediend, zodat zij kan controleren of het herstructureringsplan correct ten uitvoer wordt gelegd.

(133) Er zal een monitoring trustee worden benoemd die regelmatig aan de Commissie verslag zal uitbrengen over de tenuitvoerlegging van het herstructureringsplan door de Bank en de naleving van de aangegane verbintenissen.

(134) Gelet op de verbintenissen en de verreikende herstructureringsmaatregelen die reeds door de Bank ten uitvoer zijn gelegd, en gelet op het feit dat de hierboven toegelichte eigen bijdrage en lastenverdeling passend zijn, is de Commissie van oordeel dat er voldoende waarborgen zijn om mogelijke mededingingsvervalsingen te beperken, ook al hebben AIB en EBS vóór en na hun fusie een hoog steunbedrag ontvangen.

5.3. CONCLUSIE INZAKE HET BESTAAN VAN STEUN EN DE VERENIGBAARHEID

(135) De maatregelen die in tabel 3 onder „a" tot en met „o" zijn opgenomen, worden beschouwd als herstructureringssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag. Gelet op de verbintenissen die Ierland is aangegaan, concludeert de Commissie dat het herstructureringsplan voor de Bank in overeenstemming is met de herstructureringsmededeling, dat de herstructureringssteun beperkt is tot het noodzakelijke minimum en dat de mededingingsvervalsingen voldoende zijn verholpen. De herstructureringssteun is dus verenigbaar met de interne markt overeenkomstig artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De volgende maatregelen vormen staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag:

— Maatregelen ten gunste van EBS

a) Garanties in het kader van de CIFS-regeling tot 133 miljard EUR;

b) Garanties in het kader van de ELG-regeling tot 62,5 miljard EUR;

c) Een maatregel ten behoeve van probleemactiva (overdrachten aan het NAMA van 20,4 miljard EUR), voor een geraamd steunbedrag van 1,6 miljard EUR;

d) Een herkapitalisatie in de vorm van preferente aandelen in mei 2009 voor een bedrag van 3,5 miljard EUR;

e) Een herkapitalisatie in de vorm van nieuwe aandelen in december 2010 voor een bedrag van 3,7 miljard EUR;

f) Een Staatsgarantie op noodliquiditeitsbijstand tot en met Q2 2011 voor een bedrag van [5-15] miljard EUR.

— Maatregelen ten gunste van EBS

g) Garanties in het kader van de CIFS-regeling tot 14,4 miljard EUR;

h) Garanties in het kader van de ELG-regeling tot 8,0 miljard EUR;

i) Een maatregel ten behoeve van probleemactiva (overdrachten aan het NAMA van 0,9 miljard EUR), voor een geraamd steunbedrag van 0,1 miljard EUR;

([63]) Zie overweging 86 en de bijlage.

j) Een herkapitalisatie in de vorm van bijzondere investeringsaandelen in mei en december 2010 voor een bedrag van 0,625 miljard EUR;

k) Een herkapitalisatie via een directe subsidie in de vorm van een promesse in december 2010 voor een bedrag van 0,25 miljard EUR;

l) Een Staatsgarantie op noodliquiditeitsbijstand voor een bedrag van [0-5] miljard EUR;

— Maatregelen ten gunste van de Bank (de gefuseerde entiteit)

m) Een herkapitalisatie in de vorm van gewone aandelen in juli 2011 voor een bedrag van 5 miljard EUR;

n) Een herkapitalisatie in de vorm van contingent capital notes in juli 2011 voor een bedrag van 1,6 miljard EUR;

o) Een herkapitalisatie in de vorm van een kapitaalinbreng in juli 2011 voor een bedrag van 6,1 miljard EUR.

2. De in lid 1 bedoelde staatssteun is verenigbaar met de interne markt overeenkomstig artikel 107, lid 3, van het Verdrag in het licht van het herstructureringsplan en de in de bijlage opgenomen verbintenissen.

Artikel 2

Ierland zorgt ervoor dat het op 28 september 2012 ingediende herstructureringsplan, daaronder begrepen de volgende wijzigingen daarvan, volledig ten uitvoer wordt gelegd, met inbegrip van de in de bijlage opgenomen verbintenissen.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot Ierland.

Gedaan te Brussel, 7 mei 2014.

Voor de Commissie
Joaquín ALMUNIA
Vicevoorzitter

BIJLAGE

LIJST VAN VOORWAARDEN — ZAAK SA.29786 — IERLAND — HERSTRUCTURERING VAN AIB

Ierland verbindt zich ertoe ervoor te zorgen dat het herstructureringsplan voor AIB, dat in september 2012 werd ingediend en in correspondentie werd gewijzigd en aangevuld, volledig en correct ten uitvoer wordt gelegd. In dit document (de „Lijst van voorwaarden") zijn de voorwaarden (de „Verbintenissen") voor de herstructurering van AIB opgenomen, tot de tenuitvoerlegging waarvan Ierland zich heeft verbonden.

1. **Definities**

In dit document omvat het enkelvoud ook het meervoud (en omgekeerd), tenzij de context anders vereist. In dit document wordt verstaan onder:

1.1. „acquisitie": de betekenis die in clausule 6.1 van dit document aan deze term wordt gegeven;

1.2. „AIB": Allied Irish Banks, p.l.c., met inbegrip van haar dochterondernemingen en verbonden ondernemingen;

1.3. „jaarlijkse exploitatiekosten": de som van 1. personeelskosten, 2. algemene en administratieve kosten, en 3. afwaarderingen, waardeverminderingen en afschrijvingen;

1.4. „werkdag": een dag tussen en met inbegrip van maandag en vrijdag, met uitzondering van de feestdagen in Ierland;

1.5. „uitstroom van kapitaal": de betaling van dividenden op gewone aandelen aan de Staat en de terugkoop van gewone aandelen van de Staat;

1.6. „Centrale Bank": de Centrale Bank van Ierland;

1.7. „verhouding kosten/inkomsten": de exploitatiekosten gedeeld door de bedrijfsinkomsten;

1.8. „clausule": een clausule in dit document alleen en voor zover een dergelijke clausule deel uitmaakt van het document. De kopjes boven de clausules zijn slechts gemakshalve aangebracht en zijn niet bindend;

1.9. „uitgebreide beoordeling": de stresstest die in 2014 door de Europese Centrale Bank en de Europese Bankautoriteit voor de hele EU wordt uitgevoerd, om de balansen van de banken van betekenis, waaronder AIB, transparanter te maken;

1.10. „voorwaardelijk kapitaalinstrument": het voorwaardelijke Tier 2-schuldinstrument van 1,6 miljard EUR dat door AIB aan de Staat is uitgegeven en dat nader is beschreven in het prospectus van 27 oktober 2011;

1.11. „klantenmobiliteitspakket": het pakket van maatregelen dat in clausule 11.5 is beschreven;

1.12. „datum van het eindbesluit": de dag waarop de Europese Commissie het eindbesluit vaststelt met betrekking tot het herstructureringsplan van AIB;

1.13. „datum van het verzoek": de dag waarop een betrokken concurrent AIB schriftelijk en geldig om toepassing van het in clausule 11.5 van dit document beschreven klantenmobiliteitspakket verzoekt;

1.14. „noodlijdende kmo-portefeuille": een specifieke portefeuille van kmo-leningen binnen AIB, die op 31 december 2012 door de Financial Solutions Group van AIB wordt beheerd en waarvoor door de Centrale Bank vastgelegde afwikkelingsdoelstellingen gelden;

1.15. „EBS": EBS Limited, met inbegrip van haar dochterondernemingen en verbonden ondernemingen;

1.16. „eindbesluit": het besluit waarin de Europese Commissie een besluit neemt over het herstructureringsplan en alle staatssteun die vóór en na de fusie aan AIB en EBS is verleend;

1.17. „FRAND": billijk, redelijk en niet-discriminerend (Fair, Reasonable And Non-Discriminatory);

1.18. „bbp": het bruto binnenlands product van Ierland, zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de statistiek van Ierland;

1.19. „in waarde verminderd": met betrekking tot een lening wordt hieronder verstaan dat er objectieve aanwijzingen zijn van waardevermindering ten gevolge van één of meer gebeurtenissen die zich na de eerste opname van de activa hebben voorgedaan (een „verliesgebeurtenis"), waarbij die verliesgebeurtenis/verliesgebeurtenissen een zodanig effect heeft/hebben dat de huidige waarde van toekomstige kasstromen minder bedraagt dan de huidige boekwaarde van het financieel actief of groep van activa en er in de winst- en verliesrekening een voorziening voor waardevermindering moet worden opgenomen;

1.20. „incrementele kost": extra kosten die AIB maakt als direct gevolg van het verrichten van diensten voor betrokken concurrenten bij de toepassing van de maatregelen. De incrementele kosten dekken met name niet de vaste of variabele kosten die AIB zou dragen zonder de maatregelen;

1.21. „Ierland" of „Staat": de Republiek Ierland, met inbegrip van de Ierse overheidsinstanties, daaronder begrepen in sommige gevallen en zonder beperking het ministerie van Buitenlandse Zaken, het ministerie van Financiën en de Centrale Bank;

1.22. „achterstallige leningen": leningen waarbij ten minste negentig dagen zijn verstreken sinds een contractueel verschuldigde betaling volledig werd verricht, daaronder begrepen leningen die worden geherstructureerd en waarbij de oorspronkelijke voorwaarden van de oorspronkelijke leningfaciliteit sinds meer dan negentig dagen niet zijn nagekomen. Wanneer een lening of blootstelling achterstallig is, wordt de volledige blootstelling als achterstallig opgenomen, en niet louter het bedrag van de achterstallen;

1.23. „mailingdatum": de betekenis die in clausule 11.5.2.2 van dit document aan deze term wordt gegeven;

1.24. „marktaandeel": het gedeelte van de markt, uitgedrukt in procenten, voor: i) aandelen, of ii) stromen, dat in handen is van een onderneming op een bepaalde markt in Ierland (namelijk een markt voor een betrokken product), zoals gemeten op een passende praktische basis door een onafhankelijke externe onderzoeksbron, daaronder begrepen de wettelijke rendementen die door AIB zijn voorgesteld en door de monitoring trustee zijn goedgekeurd (die zijn goedkeuring niet op onredelijke wijze mag weigeren) per geval vóór de datum van het verzoek;

1.25. „marketing, reclame en sponsoring": de promotie voor de activiteiten (of een deel daarvan) van AIB met communicatiemiddelen als televisie, radio, geschreven pers, internet en andere soortgelijke communicatiemiddelen;

1.26. „materiaal": de betekenis die in clausule 11.5.1.4 van dit document aan deze term wordt gegeven;

1.27. „maatregelen": de verplichtingen die AIB worden opgelegd uit hoofde van de verbintenissen die Ierland in de clausules 3 tot en met 11 van dit document aangaat;

1.28. „monitoring trustee": één of meerdere natuurlijke of rechtspersonen, onafhankelijk van AIB, die door de Commissie wordt/worden goedgekeurd en door AIB wordt/worden benoemd, en die de taak heeft/hebben erop toe te zien dat AIB de aan het eindbesluit gehechte verbintenissen nakomt. Zijn/hun rol is nader beschreven in het aanhangsel bij deze lijst van voorwaarden;

1.29. „hypotheekleningen": alle leningen met als zekerheid residentieel vastgoed in Ierland, die door een kredietinstelling of bouwmaatschappij zijn uitgegeven, doorgaans met als doel de financiering van de eigendomsoverdracht of verbeteringen aan het residentieel vastgoed dat het onderpand van de lening vormt, maar soms de financiering van andere doeleinden die geen verband houden met het eigendom. Alle verwijzingen naar hypotheekleningen bestrijken zowel vastgoed voor eigen bewoning als vastgoed dat wordt verhuurd;

1.30. „NAMA": het National Asset Management Agency, dat bij de National Asset Management Agency Act van 2009 is opgericht;

1.31. „nettoblootstelling": met betrekking tot een klant wordt hieronder verstaan de brutoleningblootstelling aan die klant minus voorzieningen die AIB met betrekking tot die klant heeft aangelegd;

1.32. „datum van kennisgeving": de datum waarop AIB de betrokken concurrent ervan in kennis stelt dat diens materiaal door AIB zal worden verzonden;

1.33. „NPRFC": de National Pension Reserve Fund Commission;

1.34. „preferente aandelen van de NPRFC": de preferente aandelen die uit de investering van de NPRFC voortvloeien;

1.35. „investering van de NPRFC": de inschrijving door de NPRFC voor 3,5 miljard EUR op de preferente aandelen van AIB en de uitgifte van warrants voor gewone aandelen, voltooid op 31 mei 2009;

1.36. „gewoon aandelenkapitaal": de gewone aandelen van elk 0,01 EUR in het kapitaal van AIB;

1.37. […]

1.38. „betrokken concurrent": een onderneming die op de datum van het verzoek 1) een vergunning in Ierland of elders heeft om als kredietinstelling in Ierland te werken, 2) geen staatssteun ontvangt (d.w.z. dat banken die staatssteun hebben ontvangen en nog in de herstructureringsperiode zijn, niet als „betrokken concurrenten" worden beschouwd, terwijl banken die staatssteun hebben ontvangen maar waarvan de herstructureringsperiode is afgelopen, wel als „betrokken concurrenten" worden beschouwd), en 3) zelf of met al haar verbonden ondernemingen een marktaandeel heeft van minder dan 15 % van de aandelen of stromen op de betrokken productmarkt waarop AIB een marktaandeel heeft van meer dan 30 % van de aandelen of stromen, op basis van een marktaandeelmeting door een onafhankelijke externe onderzoekbron, daaronder begrepen de wettelijke rendementen die door AIB zijn voorgesteld en door de monitoring trustee zijn goedgekeurd;

1.39. „betrokken product": i) persoonlijke lopende rekeningen, ii) persoonlijke kredietkaarten, iii) zakelijke lopende rekeningen, iv) zakelijke kredietkaarten, v) hypotheekleningen, en vi) kmo-leningen en zakelijke leningen;

1.40. „herstructureringsperiode": de periode vanaf de datum van het eindbesluit tot 31 december 2017;

1.41. „herstructureringsplan": het plan dat via Ierland in september 2012 door AIB bij de Europese Commissie is ingediend, als gewijzigd en aangevuld in correspondentie;

1.42. „aanhangsel": een aanhangsel bij dit document alleen en voor zover een dergelijk aanhangsel deel uitmaakt van het document. Het aanhangsel is een integrerend onderdeel van de lijst van voorwaarden en even bindend;

1.43. „kmo-leningen": alle leningen aan kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van de aanbeveling van de Europese Commissie ([1]), die in Ierland die een economische activiteit uitoefenen, ongeacht hun rechtsvorm (bv. vennootschap, samenwerkingsverband, zelfstandige), waarbij minder dan 250 personen werken en waarvan de jaaromzet niet meer bedraagt dan 50 miljoen EUR of waarvan het jaarlijkse balanstotaal niet meer bedraagt dan 43 miljoen EUR. Dergelijke leningen omvatten gewaarborgde en niet-gewaarborgde leningen zoals termijnleningen, zakelijke hypotheekleningen die over een bepaalde periode van ten hoogste 15 jaar moeten worden terugbetaald, financiering van activa, zakelijke financiering en factoring, ongeacht of het rentetarief van de betrokken lening variabel is, bestaat in een vaste marge bovenop een specifieke referentierentevoet, of vast is voor de hele of een deel van de looptijd van de lening. Uitgesloten van deze definitie zijn leningen aan niet-kmo's, personen die als consument handelen, de „overheid" of andere categorieën van „financiële" klanten;

1.44. „staatssteun": met het oog op de toepassing van deze lijst van voorwaarden de betekenis die in clausule 2.1 van dit document aan deze term wordt gegeven;

1.45. „geldig verzoek": een verzoek door een onderneming die op de datum van het verzoek een betrokken concurrent is, met betrekking tot een in clausule 11.5 beschreven dienst, dat voldoende gedetailleerde informatie bevat om AIB in staat te stellen de dienst te verrichten.

2. **Grondslag van de maatregelen**

2.1. De hieronder beschreven maatregelen treden in werking, op voorwaarde dat de Europese Commissie een eindbesluit vaststelt waarbij de staatssteun die door EBS en AIB is ontvangen, bestaande uit het staatssteunelement van de bankgarantieregelingen van Ierland van 2008 en 2009, de herkapitaliseringen van EBS door Ierland als beschreven in het reddingsbesluit N 160/10 van 2 juni 2010, en van AIB als beschreven in de reddingsbesluiten N 241/09 van 12 mei 2009, N 553/10 van 21 december 2010 en SA.33296 van 15 juli 2011, en de staatssteun die aan EBS en AIB is verleend via het NAMA (al die steun wordt hierna „staatssteun" genoemd), verenigbaar wordt verklaard met de interne markt overeenkomstig de artikelen 107 tot en met 109 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

2.2. AIB doet alle redelijke inspanningen om de verplichtingen na te komen die haar zijn opgelegd bij maatregelen die voortvloeien uit de verbintenissen die Ierland is aangegaan (daaronder begrepen het aanvragen en ontvangen van alle nodige goedkeuringen).

([1]) Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).

2.3. Bij de tenuitvoerlegging van die maatregelen is AIB niet ertoe gehouden haar wettelijke verplichtingen niet na te komen. Ingeval zich tussen een verplichting die voortvloeit uit een maatregel uit deze lijst van voorwaarden en de wettelijke verplichtingen van AIB een conflict voordoet, stelt AIB de monitoring trustee daarvan in kennis en stelt zij een alternatieve oplossing voor waardoor zij haar verplichtingen kan nakomen. De monitoring trustee controleert in overleg met de Commissie of de voorgestelde oplossing in overeenstemming is met de verbintenissen in de lijst van voorwaarden en de wettelijke verplichtingen van AIB.

3. **Verbintenis inzake de herstructurering van de leningenportefeuille**

3.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB voor hypotheekleningen en kmo-leningen de volgende doelstellingen inzake herstructurering van de leningenportefeuille, die in het kader van het EU-IMF-programma zijn afgesproken, zal behalen (de in deze clausule genoemde percentages zijn een percentage van het opgenomen saldo in euro voor elke sector):

3.1.1. tegen 31 december 2014: [80-100] % ([1]) van de noodlijdende kmo-portefeuille is geherstructureerd, in die zin dat formele communicatie heeft plaatsgevonden tussen AIB en de klant van de herziene regeling (bv. een herziene leningovereenkomst/lijst van voorwaarden) of dat een gerechtelijke procedure is ingeleid, en

3.1.2. tegen 30 juni 2014: voor 75 % van de achterstallige hypotheekleningen heeft AIB duurzame oplossingen voorgesteld, en voor 35 % van de achterstallige hypotheekleningen is met de klant een oplossing overeengekomen.

3.2. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB met de klanten van de andere leningenportefeuilles die door de Financial Solutions Group worden beheerd, contact zal opnemen en tegen 31 december 2014 voor [50-100] % van die leningen duurzame oplossingen zal voorstellen.

3.3. Ierland verbindt zich ertoe dat de methode die door AIB vanaf drie maanden na de datum van het eindbesluit tot het einde van de herstructureringsperiode wordt gevolgd om te bepalen welke herstructureringsoplossing het meest geschikt is voor achterstallige of in waarde verminderde kmo-leningen, leningen aan ondernemingen en zakelijke hypotheekleningen, gebaseerd is op economische en commerciële criteria, met de volgende richtsnoeren:

3.3.1. wanneer de nettoblootstelling aan de klant meer bedraagt dan [2,5-10] miljoen EUR, wordt een analyse van de netto contante waarde van de herstructureringsopties gemaakt, met als doel een voor AIB zo hoog mogelijke netto contante waarde zonder dat de levensvatbaarheid van de kmo of de zakelijke klant daardoor in gevaar komt; als de gekozen oplossing niet de hoogste netto contante waarde oplevert, moet zij gebaseerd zijn op controleerbare economische en commerciële criteria en de beslissing moet door het bevoegde kredietcomité van AIB worden goedgekeurd;

3.3.2. wanneer de nettoblootstelling aan de klant niet meer bedraagt dan [2,5-10] miljoen EUR, beoordelen de besluitvormers aan de hand van richtsnoeren die AIB doeltreffend en consequent ten uitvoer legt, welke herstructureringsoptie zowel voor levensvatbare als voor niet-levensvatbare klanten het meest aangewezen is.

4. **Verbintenis de leningen aan […] te beperken**

4.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB voor nieuwe leningen aan […] een totaal plafond in acht neemt van […] in […] respectievelijk van […] in […].

4.2. AIB kan vrij beslissen dat nieuwe leningen aan […] de in clausule 4.1 vermelde plafonds overschrijden, mits de totale bruto-eindbalans van leningen aan […] niet meer bedraagt dan […] eind […] respectievelijk […] eind […].

5. **Verbintenis inzake marketing, reclame en sponsoring in Ierland**

5.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB tot het einde van de herstructureringsperiode haar externe uitgaven voor marketing, reclame en sponsoring in Ierland begrenst tot het bedrag dat zij daaraan in haar op 31 december 2012 afgesloten boekjaar heeft besteed (d.w.z. […] miljoen EUR per jaar).

5.2. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB tijdens de herstructureringsperiode in haar reclamecampagnes niet verwijst naar de staatssteun die zij heeft genoten, noch maatregelen neemt die redelijkerwijs als een agressieve handelspraktijk kunnen worden beschouwd.

([1]) Doelstelling van de Centrale Bank. Onder voorbehoud van wijziging door de Centrale Bank.

5.3. Het in clausule 5.1 vermelde plafond geldt niet voor: a) uitgaven die door een regulator of overheidsinstantie worden vereist of aanbevolen, en/of b) uitgaven in verband met een maatregel in dit document, en/of c) uitgaven voor liefdadigheid, en/of d) initiatieven die redelijkerwijs noodzakelijk worden geacht om klanten en derden in te lichten over fraude, misdrijven (bv. valsmunterij of bankovervallen, veranderingen in productvoorwaarden) of grotere blootstelling aan risico.

6. **Verbintenis voor zekere tijd geen acquisities te doen en beperkingen te aanvaarden voor de omvang van de activiteiten van AIB**

6.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB vanaf de datum van het eindbesluit tot de eerste van de volgende twee data: a) het einde van de herstructureringsperiode, of b) de datum waarop de preferente aandelen van de NPRFC en het voorwaardelijk kapitaalinstrument volledig terugbetaald zijn of niet langer in handen zijn van Ierland, om geen enkele reden een aandeel in een onderneming verwerft (d.w.z. een onderneming die de rechtsvorm heeft van een vennootschap of een pakket activa dat een onderneming vormt) (een „acquisitie"), tenzij in de in clausule 6.2 beschreven uitzonderingsgevallen.

6.2. AIB kan een dergelijke acquisitie doen:

6.2.1. met voorafgaande schriftelijke toestemming van de Commissie, die kan worden gegeven als de acquisitie in uitzonderlijke omstandigheden noodzakelijk wordt geacht om de financiële stabiliteit te herstellen of daadwerkelijke mededinging te garanderen;

6.2.2. wanneer de prijs die AIB voor die acquisitie betaalt (met uitsluiting van de aanname van schuld), minder bedraagt dan 0,01 % van de totale activa van AIB op de datum van het eindbesluit en de totale prijs die AIB voor al haar acquisities tijdens de herstructureringsperiode betaalt (met uitsluiting van de aanname van schuld), minder bedraagt dan 0,025 % van de totale activa van AIB op de datum van het eindbesluit, of

6.2.3. wanneer de acquisitie plaatsvindt in de normale gang van de bankactiviteiten in het beheer van bestaande vorderingen op noodlijdende ondernemingen.

7. **Verbintenissen inzake de betalingen op kapitaalinstrumenten**

7.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB tijdens de herstructureringsperiode geen discretionaire betalingen van coupons doet of vrijwillige callopties op kapitaalinstrumenten uitoefent, tenzij:

7.1.1. de Commissie toestemming geeft voor de betaling of de calloptie;

7.1.2. de couponbetaling aan de Staat plaatsvindt (mits dergelijke betalingen geen couponbetalingen aan andere investeerders teweegbrengen die anders niet verplicht zouden zijn), of

7.1.3. de betaling plaatsvindt in het kader van een nieuw uitgegeven instrument (d.w.z. instrumenten die op of na de datum van het eindbesluit zijn uitgegeven), mits couponbetalingen op dergelijke nieuw uitgegeven instrumenten geen wettelijke verplichting doet ontstaan om couponbetalingen te doen op effecten van AIB die vóór de datum van het eindbesluit bestonden.

8. **Verbintenis inzake kostenbesparing**

8.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB actief haar kosten beheert, zodat op 31 december 2015:

8.1.1. de jaarlijkse exploitatiekosten van AIB niet meer bedragen dan […] miljoen EUR, wat [200-600] miljoen EUR minder is dan het bedrag dat voor 2012 in de financiële staten was opgenomen, en

8.1.2. de verhouding kosten/inkomsten van AIB niet hoger is dan [45-65] %, tenzij het bbp minder groeit dan 2 %, in welk geval de verhouding kosten/inkomsten niet hoger mag zijn dan [50-70] %.

9. **Verbintenis inzake de blootstelling van AIB aan de Ierse Staat**

9.1. Ierland verbindt zich ertoe dat de waarde van de Ierse Staatsobligaties die door AIB worden aangehouden, met uitsluiting van de NAMA-obligaties, op geen enkel ogenblik tijdens de herstructureringsperiode meer bedraagt dan [10-20] miljard EUR.

10. **Verbintenis inzake de terugbetaling van staatssteun**

10.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB de staatssteun vóór het einde van de herstructureringsperiode terugbetaalt via de uitkering van dividenden of andere middelen, voor een bedrag dat gelijk is aan het overschot van het wettelijk kapitaal boven het CET1-minimumkapitaal (bij volledige toepassing van Bazel III) dat door de Centrale Bank is vastgesteld (plus een buffer van 1-4 %) op 31 december 2016.

10.2. Ierland en AIB erkennen dat de in clausule 10.1 opgenomen verbintenis afhankelijk is van alle wettelijk vereiste en andere goedkeuringen.

10.3. Om de in clausule 10.1 opgenomen terugbetaling te vergemakkelijken, verbindt Ierland zich ertoe dat AIB vóór […] geen enkele stap zet die tot een uitstroom van kapitaal zou leiden, tenzij […].

10.4. Onverminderd de clausules 10.1 tot en met 10.3, behouden Ierland en AIB de optie om:

10.4.1. de preferente aandelen van de NPFRC geheel of gedeeltelijk te converteren in aandelen tegen nominale waarde tot 13 mei 2014 en daarna tegen 125 % van de inschrijvingsprijs, voorafgaand aan of als onderdeel van een uitstapgebeurtenis (of gedeeltelijke uitstap) die zich voor de Staat voortdoet en waarbij de particuliere sector betrokken is, en

10.4.2. het voorwaardelijk kapitaalinstrument van de Staat op elk ogenblik van de hand te doen, hoewel AIB niet de optie heeft om het voorwaardelijk kapitaalinstrument van de Staat af te lossen voordat de uitgebreide beoordeling is voltooid, mits de wettelijke vereiste toestemming daarvoor verkregen is.

11. **Verbintenissen op mededingingsgebied**

11.1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB vanaf 1 juli 2014 gedurende drie jaar bepaalde mededingingsmaatregelen neemt, namelijk het aanbieden aan betrokken concurrenten van: a) een dienstenpakket, en b) een klantenmobiliteitspakket.

11.2. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB vanaf 1 juli 2014 gedurende drie jaar 500 000 EUR per jaar bijdraagt aan de voorlichtingscampagne (die door Ierland wordt gefaciliteerd via een bevoegde overheidsinstantie) om klanten ervan bewust te maken dat zij van bank kunnen veranderen en hen daartoe aan te zetten.

11.3. Alle geschillen tussen AIB en een betrokken concurrent over deze clausule 11 worden door AIB en de betrokken concurrent aan de monitoring trustee voorgelegd, die via bemiddeling een oplossing bereikt. Ingeval geen oplossing wordt bereikt, legt de monitoring trustee de aangelegenheid voor aan de Commissie, die een bindend besluit neemt.

Dienstenpakket

11.4. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB betrokken concurrenten die dat wensen, een dienstenpakket aanbiedt.

11.4.1. AIB verleent de betrokken concurrenten, onder FRAND-voorwaarden en onder voorwaarden waardoor de incrementele kosten van AIB (daaronder begrepen de betrokken kosten van kapitaal, zijnde de kosten van de middelen van AIB (bv. schuld en aandelen) waarmee die activiteiten worden ondersteund), worden vergoed:

11.4.1.1. toegang tot het bankenclearingsysteem van Ierland (zowel papieren als elektronische verrichtingen);

11.4.1.2. debetkaarttoegang tot alle ATM-netwerken in Ierland waarvan AIB lid is;

11.4.1.3. toegang tot marktinformatie (bv. percentage wanbetalers in het algemeen en algemene macro/micro-economische gegevens), waarbij alle wetten, codes en praktijken, met inbegrip van maar niet uitsluitend die met betrekking tot gegevensbescherming, vertrouwelijkheid, intellectuele eigendom, contracten en mededinging, moeten worden nageleefd;

11.4.1.4. toegang tot levering en distributie van geldmiddelen, en

11.4.1.5. toegang tot levering en distributie van buitenlandse deviezen.

11.4.2. AIB geeft passend gevolg aan alle redelijke verzoeken van een betrokken concurrent via de monitoring trustee om een verandering in de op grond van clausule 11.4.1 aan te bieden diensten. Ter voorkoming van twijfel: het aanbieden van dergelijke diensten wordt verenigbaar geacht met alle toepasselijke weten, codes en praktijken in het algemeen (met inbegrip van maar niet uitsluitend de EU-betalingdienstenrichtlijn) en AIB is slechts verplicht diensten aan te bieden die binnen haar mogelijkheden vallen.

Klantenmobiliteitspakket

11.5. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB betrokken concurrenten die dat wensen, een klantenmobiliteitspakket aanbiedt.

11.5.1. Het klantenmobiliteitspakket stelt een betrokken concurrent in staat een mailing van zijn reclamemateriaal over een betrokken product aan klanten van AIB te houden, mits alle voorwaarden die hieronder in deze clausule zijn opgenomen, volledig zijn nageleefd:

11.5.1.1. AIB heeft van de betrokken concurrent een geldig verzoek ontvangen.

11.5.1.2. De betrokken concurrent kwalificeert op de datum van het verzoek als betrokken concurrent.

11.5.1.3. AIB heeft op de datum van het verzoek een marktaandeel van meer dan 30 % met betrekking tot dat betrokken product.

11.5.1.4. De betrokken concurrent vergoedt AIB onder commerciële voorwaarden voor alle kosten die direct gepaard gaan met de verzending van zijn materiaal over het betrokken product aan klanten van AIB (daaronder begrepen, desgevallend, drukwerk, verpakking en portokosten). De betrokken concurrent is verantwoordelijk voor alle productiekosten van het betrokken materiaal, alle kosten van levering daarvan aan AIB en de kosten van de mailing. De kosten van de selectie van de klanten in het kader van het klantenmobiliteitspakket worden door AIB gedragen. Andere kosten die niet direct gepaard gaan met de mailing van het materiaal van de betrokken concurrent aan klanten van AIB, worden door AIB gedragen.

11.5.1.5. De betrokken concurrent neemt volledige verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid, juistheid en geschiktheid van het materiaal en verstrekt AIB vooraf een schriftelijke vrijwaring tegen alle verlies of schade die AIB zou lijden ten gevolge van de mailing. Ter voorkoming van twijfel: AIB is niet verplicht het materiaal te controleren en is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor het materiaal dat in uitvoering van deze maatregel wordt verdeeld. Indien AIB en de betrokken concurrent hierover een geschil hebben, wordt het aan de monitoring trustee voorgelegd, die via bemiddeling een oplossing bereikt. Ingeval geen oplossing wordt bereikt, legt de monitoring trustee de aangelegenheid voor aan de Commissie, die een bindend besluit neemt.

11.5.1.6. AIB ontvangt vijf werkdagen vóór de mailingdatum ten laatste om 17 uur van de betrokken concurrent voldoende exemplaren van het te verdelen materiaal en het materiaal voldoet in alle opzichten aan de toepasselijke wetten, codes en praktijken. Alle geschillen worden voorgelegd aan de monitoring trustee, die via bemiddeling een oplossing bereikt. Ingeval geen oplossing wordt bereikt, legt de monitoring trustee de aangelegenheid voor aan de Commissie, die een bindend besluit neemt.

11.5.2. Het volgende is van toepassing op de mailing door AIB:

11.5.2.1. De mailings worden verdeeld over zes perioden van zes maanden en de eerste mailingperiode gaat van start drie maanden na de datum van het eindbesluit. Tijdens die perioden kunnen betrokken concurrenten bij AIB een verzoek om mailing indienen. Per mailingperiode van zes maanden mogen alle betrokken concurrenten AIB één keer benaderen.

11.5.2.2. In elke mailingperiode van zes maanden vinden de mailings plaats op drie vooraf bepaalde data („de mailingdata"), waarbij rekening wordt gehouden met het belang van de betrokken concurrenten en het mailingschema van AIB, mits de betrokken concurrent zijn verzoek om mailing een redelijk aantal dagen vóór de mailingdatum heeft ingediend zodat AIB mailings van grote omvang voor de betrokken mailingdatum kan voorbereiden (waarbij AIB het verzoek om mailing ten laatste om 17 uur (Dublin-tijd) op de betrokken datum van het verzoek moet hebben ontvangen). AIB maakt de mailingdata vooraf op haar website bekend, zodat betrokken concurrenten die belangstelling hebben, over een redelijke termijn beschikken om een verzoek om mailing voor te bereiden. Alle geschillen worden voorgelegd aan de monitoring trustee, die via bemiddeling een oplossing bereikt. Ingeval geen oplossing wordt bereikt, legt de monitoring trustee de aangelegenheid voor aan de Commissie, die een bindend besluit neemt.

11.5.2.3. Met het oog op de mailing selecteert AIB willekeurig, op verzoek van de betrokken concurrent, tot een derde van haar klantenbestand voor elke mailing die plaatsvindt in de eerste mailingperiode van zes maanden; dat klantenbestand bestaat uit de klanten van AIB voor het betrokken product waarvoor de betrokken concurrent in die mailing reclame wil maken, doch alleen die klanten van AIB die toestemming hebben gegeven om reclame van AIB te ontvangen. In de tweede mailingperiode selecteert AIB een ander derde van haar klantenbestand en in de derde mailingperiode het laatste derde van haar klantenbestand. Dezelfde procedure wordt herhaald in de volgende drie mailingperioden van zes maanden. De monitoring trustee controleert de selectie van de klanten door AIB. Op verzoek van de betrokken concurrent kan het aantal klanten dat tijdens een mailingperiode van zes maanden wordt benaderd, worden verminderd, op basis van filtercriteria die gemakkelijk door AIB kunnen worden toegepast (d.w.z. dat AIB al beschikt over de instrumenten die nodig zijn om te kunnen filteren of dat die filtercriteria gemakkelijk in het IT-systeem van AIB kunnen worden opgenomen). Overeenkomstig de Ierse wet inzake gegevensbescherming wordt aan een klant geen materiaal verzonden als hij AIB geen toestemming heeft gegeven om soortgelijk materiaal van AIB te ontvangen.

11.5.2.4. Om ervoor te zorgen dat de klanten niet onredelijk veel reclame ontvangen en de kans te vergroten dat zij het materiaal van de betrokken concurrenten lezen, verzendt AIB op elke mailingdatum in elk van de mailingperioden van zes maanden per betrokken product slechts materiaal van ten hoogste twee betrokken concurrenten.

11.5.2.5. Ter voorkoming van twijfel: onbenutte mailingmogelijkheden worden als vervallen beschouwd en worden niet vooruitgeschoven.

11.5.3. De mailing wordt beheerd, verwerkt en voltooid door AIB (of haar lasthebber) namens en voor rekening van de betrokken concurrent, zonder input of betrokkenheid van de betrokken concurrent. Ter voorkoming van twijfel: de betrokken concurrent heeft geen toegang tot de namen en adressen of andere gegevens in het klantenbestand van AIB.

11.5.4. AIB is op elke mailingdatum per betrokken product verplicht materiaal te verzenden van ten hoogste twee betrokken concurrenten, die geselecteerd worden in de volgorde waarin zij bij AIB een verzoek om mailing hebben ingediend of, indien per betrokken product meer dan twee betrokken concurrenten gelijktijdig voor elke mailingdatum een verzoek om mailing hebben ingediend, bij lottrekking door de monitoring trustee. Om een geldig verzoek te kunnen indienen, moet de betrokken concurrent op de datum van het verzoek kwalificeren als betrokken concurrent en aan alle in clausule 11.5.1 vastgestelde voorwaarden voldoen. AIB stelt de betrokken concurrent schriftelijk ervan in kennis of zijn verzoek is toegewezen en dat zijn materiaal door AIB zal worden verzonden.

11.5.5. Een betrokken concurrent mag verzoeken materiaal te verzenden over één of meer betrokken producten maar geen andere producten. Daarnaast mag de betrokken concurrent klanten wijzen op de mogelijkheid geheel of gedeeltelijk van bank te veranderen en algemeen verwijzen naar andere bankproducten. Een verzoek om toepassing van het klantenmobiliteitspakket voor een betrokken product waarvoor AIB een marktaandeel heeft van minder dan 30 %, is toch geldig als het ook een mailing betreft voor betrokken producten waarvoor AIB een marktaandeel heeft van meer dan 30 %. Indien in het reclamemateriaal van de betrokken concurrent reclame wordt gemaakt voor andere producten dan de betrokken producten (met uitzondering van algemene verwijzingen naar de mogelijkheid geheel of gedeeltelijk van bank te veranderen en algemene verwijzingen naar andere bankproducten), is AIB niet verplicht dat materiaal te verzenden. In dat geval stelt zij de betrokken concurrent daarvan in kennis, indien dat haalbaar is tijdig zodat hij de kans heeft aangepast materiaal te verstrekken. Alle geschillen in verband hiermee worden voorgelegd aan de monitoring trustee, die via bemiddeling een oplossing bereikt. Ingeval geen oplossing wordt bereikt, legt de monitoring trustee de aangelegenheid voor aan de Commissie, die een bindend besluit neemt. AIB is niet verplicht het aangepaste materiaal te verzenden, tenzij zij dat vijf werkdagen vóór de mailingdatum ten laatste om 17 uur heeft ontvangen en dat aangepaste materiaal aan de voorwaarden van deze clausule 11.5.5 voldoet.

11.5.6. Voor elk betrokken product waarvoor een mailing plaatsvindt, verbindt AIB zich tot het volgende:

11.5.6.1. klanten die voor contact zijn geselecteerd en namens een betrokken concurrent zijn benaderd, gedurende zes maanden na dat contact namens de betrokken concurrent niet met reclame voor het betrokken product te benaderen;

11.5.6.2. klanten waarvan AIB weet dat zij naar aanleiding van een mailing in het kader van het klantenmobiliteitspakket naar de betrokken concurrent zijn overgestapt, gedurende nog een extra jaar niet met reclame te benaderen, en

11.5.6.3. klanten gedurende het in clausule 11.5.6.2 bedoelde jaar niet te benaderen met reclame die specifiek bedoeld is om klanten terug te winnen voor het betrokken product waarvoor zij zijn overgestapt.

11.5.7. Ter voorkoming van twijfel: AIB blijft vrij om dergelijke klanten te benaderen om wettelijke redenen en in het kader van initiatieven die redelijkerwijs noodzakelijk worden geacht om klanten en derden in te lichten over fraude, misdrijven (bv. valsmunterij of bankovervallen, veranderingen in productvoorwaarden) of grotere blootstelling aan risico.

11.5.8. Ingeval een klant van AIB naar aanleiding van de mailing van het materiaal van de betrokken concurrent besluit om geheel of gedeeltelijk naar de betrokken concurrent over te stappen (zowel voor betrokken producten als voor andere producten), belet AIB die overstap op geen enkele manier noch legt zij (straf) vergoedingen op, tenzij dit bij wet wordt vereist of deel uitmaakt van de productvoorwaarden van AIB.

11.5.9. In het geval dat er redelijke twijfel bestaat over het marktaandeel van een betrokken concurrent, bezorgt die betrokken concurrent de monitoring trustee op vertrouwelijke basis de informatie die laatstgenoemde redelijkerwijs nodig kan hebben om het marktaandeel van de betrokken concurrent voor het betrokken product te bepalen, zoniet kan de betrokken concurrent voor dat betrokken product geen beroep doen op het klantenmobiliteitspakket.

AANHANGSEL: MONITORING TRUSTEE

In dit aanhangsel hebben de termen dezelfde betekenis als die welke ze in clausule 1 van de lijst van voorwaarden hebben gekregen.

I — *Benoemingsprocedure*

1. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB een monitoring trustee benoemt om de functies uit te oefenen die in de verbintenissen voor de monitoring trustee zijn vastgesteld.

2. De monitoring trustee is onafhankelijk van AIB, en beschikt als bv. beleggingsbank, adviseur of accountant over de voor de uitoefening van zijn mandaat benodigde vakbekwaamheid. De monitoring trustee mag geen belangenconflict hebben. De trustee ontvangt van AIB een vergoeding die geen belemmering vormt voor de onafhankelijke en doeltreffende uitoefening van zijn mandaat.

II — *Voorstel door AIB*

3. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB binnen de twee weken na de datum van het eindbesluit bij de Commissie ter goedkeuring een lijst indient van twee of meer personen die zij als monitoring trustee voordraagt, waarbij zij aangeeft wie haar voorkeur geniet. Het voorstel bevat voldoende informatie zodat de Commissie kan nagaan of de voorgedragen monitoring trustee aan de in punt 2 van dit aanhangsel vermelde voorwaarden voldoet, en omvat met name het volgende:

   a) de volledige voorwaarden van het voorgestelde mandaat, met alle bepalingen waardoor de monitoring trustee zijn taken uit hoofde van deze verbintenissen kan uitvoeren, en

   b) het ontwerp van een werkplan waarin wordt beschreven hoe de monitoring trustee voornemens is de hem toegewezen taken uit te voeren.

III — *Goedkeuring of afwijzing door de Commissie*

4. De Commissie heeft de discretionaire bevoegdheid om de benoeming van de voorgedragen kandidaten voor de functie van monitoring trustee goed te keuren of af te wijzen en om het voorgestelde mandaat goed te keuren, eventueel met de wijzigingen die zij voor de uitvoering van de taken van de monitoring trustee noodzakelijk acht. Indien slechts één naam wordt goedgekeurd, benoemt AIB de betrokken persoon of instelling tot monitoring trustee, of laat zij die benoemen, voor het door de Commissie goedgekeurde mandaat. Indien meer dan één naam wordt goedgekeurd, staat het AIB vrij om één van die goedgekeurde personen of instellingen tot monitoring trustee te benoemen. De monitoring trustee wordt binnen een week na goedkeuring door de Commissie benoemd voor het door de Commissie goedgekeurde mandaat.

IV — *Nieuw voorstel door AIB*

5. Indien alle voorgedragen monitoring trustees worden afgewezen, verbindt Ierland zich ertoe dat AIB binnen een week na de kennisgeving van de afwijzing ten minste twee andere personen of instellingen voordraagt met inachtneming van de in punt 3 beschreven vereisten en procedure.

V — *Benoeming van de monitoring trustee door de Commissie*

6. Indien alle andere voorgedragen monitoring trustees door de Commissie worden afgewezen, stelt de Commissie zelf een monitoring trustee voor, die AIB benoemt of laat benoemen voor het door de Commissie goedgekeurde mandaat.

VI — *Functies van de monitoring trustee*

7. De monitoring trustee voert zijn specifieke taken uit om ervoor te zorgen dat de verbintenissen worden nageleefd. De Commissie kan de monitoring trustee, uit eigen beweging dan wel op verzoek van de monitoring trustee of AIB, opdrachten of instructies geven om ervoor te zorgen dat de bij het eindbesluit gevoegde verbintenissen worden nageleefd.

VII — *Taken en verplichtingen van de monitoring trustee*

8. De monitoring trustee:

a) stelt in zijn eerste verslag aan de Commissie een uitvoerig werkplan voor waarin hij beschrijft hoe hij voornemens is toe te zien op de naleving van de bij het eindbesluit gevoegde verbintenissen;

b) ziet toe op de naleving van alle bij het eindbesluit gevoegde verbintenissen en de clausules 3 tot en met 11 van de lijst met voorwaarden;

c) oefent alle overige functies uit die in de bij het eindbesluit gevoegde verbintenissen aan de monitoring trustee zijn opgedragen;

d) stelt AIB de maatregelen voor die hij noodzakelijk acht om ervoor te zorgen dat AIB de bij het eindbesluit gevoegde verbintenissen nakomt, en

e) verstrekt de Commissie binnen de 15 dagen na het einde van elk kwartaal een schriftelijk verslag, waarvan AIB tegelijkertijd een niet-vertrouwelijk afschrift ontvangt. Het verslag betreft de werking en het beheer van de clausules 3 tot en met 11 van de lijst van voorwaarden, zodat de Commissie kan beoordelen of de activiteiten plaatsvinden op een manier die in overeenstemming is met de verbintenissen. Naast die verslagen brengt de monitoring trustee onmiddellijk schriftelijk verslag uit bij de Commissie, met gelijktijdige verzending van een niet-vertrouwelijk afschrift aan AIB, indien hij op redelijke gronden besluit dat AIB de door Ierland gedane verbintenissen niet nakomt.

VIII — *Rechten en verplichtingen van AIB*

9. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB ervoor zorgt dat zijn adviseurs de monitoring trustee alle medewerking en bijstand verlenen en informatie verstrekken die hij redelijkerwijs kan verlangen in de uitvoering van zijn taken. De monitoring trustee heeft volledige toegang tot alle boeken, registers, documenten, leden van het management en andere personeelsleden, faciliteiten, kantoren en technische informatie die nodig is voor de uitvoering van zijn taken uit hoofde van de verbintenissen en AIB verstrekt de monitoring trustee op verzoek afschriften van alle documenten. AIB stelt de monitoring trustee binnen haar vestigingen één of meer kantoorruimten ter beschikking en stelt zich beschikbaar voor besprekingen teneinde de trustee te voorzien van alle informatie die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn taken.

10. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB de monitoring trustee alle management- en administratieve ondersteuning biedt die hij redelijkerwijs kan verlangen.

11. Ierland verbindt zich ertoe dat AIB de monitoring trustee en zijn medewerkers en vertegenwoordigers vrijwaart (ieder een „gevrijwaarde"), en verklaart dat de gevrijwaarden jegens AIB niet aansprakelijk zijn voor vorderingen die voortvloeien uit de uitvoering van de taken van de monitoring trustee uit hoofde van de verbintenissen, tenzij die vorderingen voortvloeien uit opzettelijke niet-nakoming, onzorgvuldigheid, grove nalatigheid of kwaad opzet van de monitoring trustee, zijn medewerkers, vertegenwoordigers of adviseurs.

12. De monitoring trustee kan onder voorbehoud van goedkeuring door AIB (die niet onredelijkerwijs mag worden geweigerd of vertraagd) voor rekening van AIB adviseurs benoemen (met name op het gebied van ondernemingsfinanciering of juridische kwesties), indien hij het inschakelen van dergelijke adviseurs noodzakelijk of wenselijk acht voor de uitvoering van zijn taken uit hoofde van het mandaat, voor zover de kosten en overige uitgaven in opdracht van de monitoring trustee redelijk zijn. Indien AIB een door de monitoring trustee voorgedragen adviseur afwijst, kan de Commissie de benoeming van die adviseur, na AIB gehoord te hebben, alsnog goedkeuren. Alleen de monitoring trustee heeft het recht de adviseurs instructies te geven.

IX — *Vervanging, kwijting en herbenoeming van de monitoring trustee*

13. Indien de monitoring trustee zijn taken uit hoofde van de verbintenissen stopzet of om elke andere gegronde reden, met inbegrip van een belangenconflict dat voor de monitoring trustee is ontstaan:

a) kan de Commissie, na de monitoring trustee gehoord te hebben, van AIB verlangen dat zij hem vervangt, of

b) kan AIB, met voorafgaande goedkeuring van de Commissie, de monitoring trustee vervangen.

14. Indien de monitoring trustee overeenkomstig punt 13 wordt vervangen, kan van hem worden verlangd dat hij zijn functie verder uitoefent totdat een nieuwe monitoring trustee is benoemd waaraan hij alle relevante informatie volledig heeft overgedragen. De nieuwe trustee wordt benoemd volgens de in punten 3 tot en met 6 beschreven procedure.

15. Buiten de vervanging overeenkomstig punt 13 zet de monitoring trustee zijn taken pas stop nadat de Commissie hem voor de uitvoering van zijn taken kwijting heeft verleend, nadat hij al de hem opgedragen taken heeft uitgevoerd. De Commissie kan echter te allen tijde verlangen dat de monitoring trustee wordt herbenoemd indien later blijkt dat de relevante oplossingen niet volledig en juist ten uitvoer zijn gelegd.